

DOKOŘÁN

VÁŽENÍ DIVADELNÍ PŘÁTELÉ,

LISTOPAD

2011

CENA 15,- Kč

v každé divadelní sezoně pro vás připravujeme premiéry nových inscenací, které pak uvádíme nejčastěji. Na divadelním umění je nádherné, že každé opakování je vlastně novou a další premiérou, na níž se setkávají herci s diváky, kteří danou inscenaci ještě neviděli. Často si při zkoušení říkáme, oč je to jednodušší v televizní, či při filmové práci. Scéna se nazkouší a jestli se povede, je často hned napoprvé a přitom provždy „zakonzervována“. Výsledek takové práce se v rukou filmového či televizního režiséra a jejich technických pomocníků stává již dále neživým materiálem, v němž herec nemůže nadále jakkoliv ovlivňovat výslednou podobu díla. I snad proto nazýváme film a televizi tzv. „studenými médii.“ Naproti tomu v divadle dochází při každém reprízování logicky k mnoha jemným proměnám, které navozují ve vnitřním životě herců, muzikantů, tanečníků i všech jejich dalších kolegů v technickém aparátu stav skutečného dobrodružství. Povede se to tak, jak to bylo nazkoušeno-připraveno? Co teď, když kolega herec v hlubokých emocích, či díky prostě nervozitě částečně pozměnil naučený a již tolikrát přesně zopakovaný text? Jak na to reagovat, abychom obstáli v našich výkonech i nadále se cítí...

Každé představení je však ovlivňováno i ze strany obecnstva. Jeho reakce se různě odrážejí ve výkonech herců. Rozdílnost smíchových reakcí, k tomu kašlání, kýchání... to vše může proměnit, či ovlivnit interpretův výkon. I proto za vámi běží výzva před počátkem každé inscenace, aby jste si vypnuli své mobilní telefony. (Děkujeme, že tak činíte.) A tak se stává, že je pozornost obecnstva i jeho odezva na představení vždy jiná, stejně jako vždy jemně jiné jsou i naše výkony. A protože každé představení hrajeme vícekrát (West Side Story 700x, Sny svatojánských nocí 300x atd.), dočkájí se naši diváci při opakovaných návštěvách nejenom možnosti užít si alternujících kolegů, nýbrž právě se stát svědky oněch jemně dobrodružných rozdílů.

Rád vás nyní seznámím s názorem jednoho takového, byť neběžného, diváka, kterým je pan Vítězslav Sladký. Píše na stránkách www.musical-opereta o svém zážitku ze své poslední návštěvy našeho muzikálu „Bídníci“ takto:

„Brněnské „Bídníky“ režisované Stanislavem Mošou jsem od jejich premiéry v únoru 2009 viděl počtvrté, naposledy 12. října letošního roku. Už premiéra dávala tušit, že půjde o kvalitní a divácky vděčné nastudování, jehož atmosféru výrazně podtrhla originální scénografie Christopa Weyerse. Pokud jsem tehdy mluvil o nadprůměrné inscenaci, (krom několika zahraničních produkcí jsem viděl všechna česká nastudování), po více než dvou letech jevištního života nelze hodnotit provedení jinak, než jako strhující. Jak známo, do Brna se nejezdí za hvězdami, ale za divadlem. Nebo jinak – místní herci jsou hvězdami pro místní diváky, v Praze je krom několika výjimek účinkujících v televizi prakticky nikdo nezná. Přitom Městské divadlo Brno disponuje spoustou znamenitých muzikálových herců a je schopno téměř jakýkoli velký titul obsadit s minimem hostujících posil. Tak je tomu i v případě Les Misérables. Ve svých výkonech dozrál nejen orchestr a company, ale zejména pak představitel hlavní role Jeana Valjeana Petr Gazdík, který byl zaslouženě odměněn za svůj výkon v této úloze v roce 2010 prestižní Cenou Thálie. Tentokrát se představil skutečně v životní formě. Jeho pěvecký i herecký výkon byl vyvážený, suverénní, brilantní. Nesmírně náročným, citlivě odzpívaným Otčenášem bral Gazdík doslova divákům dech a nejedno oko nezůstalo suché. Heroické pasáže Valjeanova pěveckého partu střídaly v rovnováze velmi měkce znějící lyrické polohy, které s takovou jistotou může zvládnout jen technicky dobře připravený zpěvák.

Kvalitní víno se od obarvené brečky pozná celkem snadno – stačí lahev strčit na dva tři roky do sklepa a po otevření vyjde pravda najevo: buď je mok ještě lahodnější, než při stáčení, nebo se pro nakyslou pachutí prakticky nedá konzumovat. S divadlem je to podobné. Již po premiéře lze sice poměrně spolehlivě odhadnout, zda inscenace bude či nebude mít úspěch, ale její vývoj premiérou většinou nekončí. Právě proto se vyplácí chodit na reprízy.

Po návštěvě brněnských „Bídníků“ vám žádná pachutí v ústech nezůstane. Naopak, hned přemýšlíte, kdy na ně vyrazíte příště.“

Nezbývá, než vám takovéto pozvání doporučit. Naše říjnové reprízy inscenací „MOZART!“, „Probuzení jara“, „Bídníků“, „Školy základu života“ i dalších zažily vždy mohutné Standing ovation!... co k tomu dodat?

Na shledanou tedy při dobrodružném objevování rozličných jemností při našich společných zážitcích se s Vámi v sálech Městského divadla Brno těší

Stanislav Moša, ředitel MdB

Městské divadlo Brno

PARTNEŘI DIVADLA

Jaroslav Seifert
Vosková svíce

Z šumících úlů přišla
a z vůně sterých květin
sestříčka medu,
v němž koupala se předtím,
než z této vonné lázně
andělské ruce ji zvedly,
v měsíci lásky
včely jí roucho předly.
Když člověk mrtev k nohám
jí padne jako spící
na vlečku černých stínů
tu rozčísne svou kštici
a po voskovém těle jí žhavá slza skane:
Pojď se mnou, mrtvý milý,
lůžko je rozestlané.

**Bud' vlídný – vždyť každý, koho potkáš,
právě svádí tvrdý boj.**

Platon (427 př. n. l. – 347 př. n. l.)
řecký filosof, který je považován za jednoho
z nejvýznamnějších a nejvlivnějších
myslitelů vůbec.

VÝKŘIKY DO TMY

REŽIE STANISLAV MOŠA

22. a 23. ŘÍJNA 2011

PREMIÉRA NA ČINOHERNÍ SCÉNĚ

Foto: JgF Kratochvíl

LELKOVÁNÍ JANA TROJANA

S LENKOU JANÍKOVOU

Narodila se v Olomouci, ale asi od dvou let žije v Brně a považuje se za Brňáčku. Ráda tančí, ale na baletní školu ji nevzali, protože jako dítě rychle vyrostla. Pak se zastavila na výšce 168 centimetrů, jenže už bylo na balet pozdě. Přesto jí láska k tanci zůstala. Lenka Janíková relaxuje při vaření a žehlení, ale nezbývá jí k tomu dostatek času, lelkování u ní nepřichází v úvahu. Vedle hraní v našem divadle jezdí s kolegy po republice se scénickým čtením *Listování*. Společně s bratrem se starají o svého třetího, handicapovaného sourozence. Od začátku jejího angažmá v létě 2004 vytvořila téměř dvacítku větších rolí. Než jsme začali v Divadelním sklepě pořádně lelkovat, projížděl kolem nás čísník s vozíkem vrchovatě naplněným nádobím po hostech. Lenka ho tak zaujala, že narazil do rohu, byl to příšerný zvuk. Mimochodem, Lenka Janíková si ráda povídá s lidmi, to mohu potvrdit, a často bývá důvěrníci svých kamarádek. Má tedy dobrou průpravu pro roli, o které jsme si také povídali.

Jak jste přijala roli Valerie? Nechtěla jste ji vyměnit za některou jinou?

Valerii jsem přijala s nadšením. Je ale pravda, že v inscenaci *Výkřiky do tmy* jsou i ostatní

Na jevišti psychoterapeutka, v civilu důvěrnice

ženské postavy velmi zajímavé. Určitě bych si postupně ráda zahrála všechny (*smích*). Nemám vysněné role, a když mi je některá přidělena, nepřemýšlím o tom, jestli bych v té dané hře neměla raději hrát nějakou jinou. Snažím se své příležitosti využít. A tak je to i v případě hlavních a vedlejších rolí. Kolegyním jejich role nezávidím, mám ráda ty svoje. ***Vaše postava profesionální psychoterapeutky je stejně významná jako první dva páry jmenované v čele křestního listu inscenace?***

Všechny postavy inscenace mají svůj prostor přibližně stejný, jsme jen v podstatě rozděleni na dvě party. V té první bude divák sledovat propletený příběh dvou manželských párů, v té druhé pak spletenec příběhů těch ostatních. Valerie pak je ve hře propojena s více postavami.

Jak se cítíte v této roli?

Není mi úplně blízka svým naturelem. Valerie není psychicky zrovna v pohodě, řekla bych,

*S Petrem Štěpánem
v komedii **Dokonlá svatba**,
režie: Stanislav Slovák*

že je spíše krůček od úplného zhroutení. Má pro to ale své důvody a to mi snad pomůže jí porozumět a roli tak nakonec důvěryhodně zvládnout. Je to pro mě rozhodně zajímavá výzva. *Výkřiky do tmy* jsou takovým neopětovaným voláním o pomoc. Je to naprosto současné a bohužel velmi aktuální téma.

Potřebovala jste někdy sama psychoterapeuta?

Zatím jsem těchto služeb nikdy nevyužila, ale nemyslím, že by na tom bylo něco špatného. Psychoterapeuta vnímám jako důvěrníka. Tím může být také váš přítel, dobrý kamarád, prostě někdo, kdo vás dokáže vyslechnout.

Jak jste v souboru přijali hru australského autora Andrewa Bowella?

Hned na první zkoušce jsme se všichni shodli, že se jedná o výbornou hru. Je velmi dobře napsaná a vystavěná. Nemáte u ní potřebu, jako někdy u jiných her, něco přepisovat nebo měnit. Detektivní zápletka udržuje patřičné napětí, hra má spád. Má také netradiční formu. Repliky se různě překrývají nebo třeba vedete monolog, který vám několik dalších postav neustále přerušuje, což mě zprvu velmi nadchlo, ale při zkoušení nám to teda dává docela zabrat.

Hrála jste už v něčem podobném?

Připomíná mi to trochu hru *Novomanželské apartmá*, ale opravdu jen vzdáleně, a to prolínáním časových rovin. *Výkřiky do tmy* jsou rozhodně netradiční hrou a s kolegy jsme se shodli, že jsme tak těžkou věc ještě nezkoušeli. Zcela dobrovolně se scházíme i mimo vypsané zkoušky, abychom se společně učili text, protože sám o sobě se učí velmi těžko a také je v tomto případě nezbytné znát dobře texty svých kolegů.

V čem je herecká náročnost?

Právě v té textové rovině a také v určité emoční vypjatosti postav. Musíme být velmi disciplinovaní, není tu žádný prostor pro improvizaci v textu. Nejen, že by se rozbil přesně daný temporytmus, ale kolega by také nemusel vědět jak a kde navázat. Základním předpokladem ke zkoušení této hry je bravná znalost textu.

Režisér a ředitel divadla Stanislav Moša ví o vaší dobrovolné iniciativě?

Ví a chápe to (*smích*). I když jen dobrá znalost textu rozhodně nestačí. Když jsme se poprvé sešli při aranžování a vedli si každý svůj monolog, ale v podstatě čtyřdialog, zjistili jsme, že je to opravdu velmi náročné na soustředění, proto si text společně opakujeme při každé možné příležitosti...

Kdybyste měla přátele a známé přesvědčit, aby na představení *Výkřiky do tmy* šli, co byste jim řekla?

(...*po krátkém přemýšlení*) Možná bych jim řekla, že pokud zrovna někdo z nich řeší otázku být či nebýt svému partnerovi nevěrný – třeba jen z nějakého pocitu nudy

nebo stereotypu, tak si to možná po zhlédnutí *Výkřiků* alespoň na nějaký čas ku prospěchu svého partnera vyjasní. Tato hra divákovi umožňuje nahlédnout do situací, které mohou vzniknout, když dojde na nevěru nebo také na ne důvěru, která může mít ve vztahu následky daleko fatálnější. Nejedná se ale ze strany autora o žádné moralizování.

V inscenaci jsou intimní scény dvou hlavních párů. Prozradte čtenářům Dokořánu, jaké to bylo při zkouškách...

Tak teď vám musím prozradit, že my z druhé půlky hry zatím nevíme nic o první půlce a opačně. Takže i pro nás budou intimní scény našich kolegů překvapením. Ale myslím, že si to náležitě užívají, tak jako celé zkoušení a rozhodně to pro ně není traumatizující. Alespoň doufám (*smích*).

V čem je podle vás zásadní rozdíl mezi filmem *Lantana* a hrou *Výkřiky do tmy*? Připomeňme, že film na stejný námět natočil Ray Lawrence roku 2001.

Film na mě působil trochu surově, odcizeně, což je bezpochyby i záměr. Divadelní verze jde podle mě více na dřev a proti filmu také není tak doslovná. Více věcí v ní zůstává nejasnými, otevřenými. V obou případech jsou ale důležitější jednotlivé výpovědi aktérů, než okolnosti, které se jinak trochu liší. My máme zatím dvě verze uvádění oddělených kapitol. Buď se hned na začátku divákovi sdělí, co za postavy jsou na scéně, v jaké situaci se nachází a případně i to, co se s nimi následně stane, nebo dojde pouze na jednotlivé představení postav. To svědčí o tom, že děj, přes-

*S Irenou Konvalinovou,
Janem Šotkovským
a Klárou Latzkovou*

tože jde vlastně o detektivku, není až tak podstatný jako samotný proces, kterým postavy hry prochází.

Se kterou svou současnou rolí se budete nejméně ráda loučit?

Asi nepřekvapím odpovědí, když řeknu, že s tichým děvčátkem Martičkou Novákovou ze hry *Škola základ života*. Je to taková moje srdeční záležitost.

V soupisu vašich rolí převládají činoherní role komického rázu. Máte je raději?

Mám ráda, když se charaktery rolí a žánry her střídají, pro herce je to velmi zdravé. Jsem ráda, že si po delší době můžu zahrát něco vážnějšího, což je teď pro mě příjemná změna.

Mluvíme opět o Valerii?

Ano. Je to emočně velmi vypjatá role. Na začátku zkoušení jsem měla o Valerii určitou představu, kterou mi ale pan režisér samozřejmě hned rozbil. To se stává poměrně často a právě to pak herci dává možnost jít zase kousek dál, za své už ověřené možnosti. A to je na herecké práci také tak fascinující. Musí k tomu ovšem dostat od režiséra nějaký recept nebo návod, aby mohl porozumět jeho koncepci a najít si v ní své místo.

Přejděme teď aspoň stručně ještě k vaší bohubilé činnosti ve scénickém čtení *Listování*.

Mluvila jste o tom pro Dokořán již před čtyřmi roky.

Pořád pravidelně každý měsíc hrajeme po večerech na stálých scénách v Praze, Bratislavě, Českých Budějovicích a Havlíčkově Brodě. V Brně máme každý měsíc premiéru v HaDivadle. Zvou nás také školy a knihovny z celé republiky, kde hrajeme představení podle věku dětí – od předškoláků až po náctileté. *Listování* má svoje internetové stránky – www.listovani.cz, kde se o něm můžete dočíst víc a je dítětem herců Lukáše Hejlíka a jeho spolužáků z Vyšší odborné herecké školy v Praze Pavla Oubrama a Věry Hollé. K základním pilířům *Listování* patří také můj kolega Alan Novotný. V *Listování* zábavnou formou představujeme divákům nové knihy a nenásilným způsobem je tak přesvědčujeme o tom, že čtení prostě není nuda. A funguje to.

Jak to časově zvládáte?

No, pravda, v jednom měsíci mívám volné tak tři, čtyři večery, ale nestěžuji si, mám svou práci ráda.

Stručně připomenu, že jste se původně hlásila na JAMU ke studiu na činohru, ale dva-

krát jste skončila první pod čarou. Napotřetí vás přijala Zdena Herfortová na muzikál. Ptám se, co bylo impulsem k vaší přihlášce na Janáčkovu akademii múzických umění?

Ještě na střední škole jsem chtěla být psychologkou nebo právničkou. Takže jsem ráda, že se mi to první splní alespoň na divadle (*smích*). Zároveň jsem ale na gymnáziu účinkovala v místním ochotnickém souboru a začala navštěvovat dramatický kroužek na třídě kpt. Jaroše. Tam jsem se setkala s úžasnou ženou, paní Henriettou Ctiborovou. Ta mě pak začala na talentové zkoušky připravovat a po celou dobu, co jsem o přijetí usilovala, mi byla - spolu s mým tatínkem - velikou oporou. Byla to vlastně taková přirozená cesta, i když trochu trnitá...

Jste pověřivá, máte nějaký soukromý rituál třeba při premiéře?

Pověřivá nejsem, v den premiéry se především snažím mít klid a šetřím síly na večer.

Jste stále svobodná?

Ano, ale šťastně zadaná.

foto: jef Kratochvil

LUBOŠ MAREČEK – HOSTEM DOMA

TEREZA MARTINKOVÁ

TEREZA MARTINKOVÁ: HEREČKA, KTERÁ SE NA PRKNA MĚSTSKÉHO DIVADLA BRNO VRHLA V PATNÁCTI...

Sympaticky extrovertní herečka Tereza Martinková představuje zvláštní úkaz. Energická rusovláska je totiž nejenom přívalem dobré nálady a skutečně odevzdanosti umění múzy Thálie. „Jsem neskonale šťastná,“ komentuje opakovaně výběr své profese osmadvacetiletá dívka. A není důvod jí to nevěřit... Rodačka z Moravského Slovácka vám vyrazí dech faktem, že bezmála polovinu svého krátkého života strávila ve službách domovského Městského divadla Brno. Na zdejším jevišti stanula poprvé v neskutečných patnácti letech a od té doby při studiu gymnázia a následně muzikálového herectví na JAMU tomuto domu nepřetržitě herecky slouží.

Když jsem se na vás před přípravou otázek ptal, řekli mi, že jste správným způsobem střelená. Je to pravda?

Tak předně jsem narozená ve znamení Střelce. Někdy mám svoje přetlaky, které mohou vypadat, že jsem střelená, ale ty plynou z radosti, kterou zažívám ze společné práce s kolegy či kamarády. Dostávám se leckdy do komických situací, kdy se mnou šijí všichni čerti a dalo by se říct, že jsem pak ta-

...dalo by se říct, že jsem pak taková potrefenátřeštiprdel nebo takový králíček Duracell...

ková potrefenátřeštiprdel nebo takový králíček Duracell, jak mi občas říkají. Nejvíce se to naposledy projevilo v mé roli zlé sestry Elsy v pohádkovém muzikálu *Kráska a zvíře*. Tam jsem taková pipka-lipka.

Maminka právnička a tatínek učitel, ale jinak zarytý muzikant a folklorista. Jak jste se vůbec k divadlu dostala?

Já z rodného Uherského Hradiště v patnácti přehla do Brna na španělské gymnázium. Bylo mi patnáct, když v Městském divadle Brno vypisovali konkurz do muzikálu *My Fair Lady* (ze *Zelňáku*). Tehdy jsem naplno realizovala svoji touhu po divadle, které jsem ale začala dělat už několik roků předtím. Organizovala jsem takovou anglicky mluvící skupinu, produkovala, režirovala a taky se obsazovala třeba do Shakespearových her. S těmi inscenacemi jsme potom jezdili po republice.

Takže jste si přisoudila jako dívenka Julii nebo snad Titánii – královnu elfů?

Kdepak. Já hrála výhradně mužské role. Dělalí jsme třeba *Sen noci svatojánské*, kde jsem hrála Puka a ve *Večeru tříkrálovém* jsem si zase uzurpovala roli chvástavého Malvolia. Pamatuju si, že jako jedenáctiletá jsem šla na uherskohradištský odbor kultury, zda by nám nepronalali sál. A ono to vyšlo. Dávala jsem dohromady herce i hudebníky.

Děti hrající Shakespeara v originále? To musela být kouzelná podivánka...

Dělali jsme ta představení samozřejmě pod hlavičkou naší základní školy. A já Shakespeara moc miluju dodnes. Jen mi utekla role Merkucia v *Romeovi a Julii*. (*smích*). Tu figuru mám obzvlášť ráda.

Zpět do mateřského divadla. Jak na ten konkurz patnáctiletého žabce dnes vzpomínáte?

Vím, že jsem si doma na zahradě utrhla nějakou větvičku a dokonce si sama sestavila nějakou choreografii. Když jsem to předvedla, pan ředitel Moša přizval ještě choreografa Kloubka a pana Mertu a já to musela ukázat ještě jednou. Pak jsem přidala nějaký spirituál a od té doby jsem tady.

Vy jste hrála divadlo a stihla u toho vystupovat střední školu a uměleckou akademii? Tak to klobouk dolů... To už jste v mládí neměla čas na nic jiného, ne?

Ale já u toho stihla ještě pracovat v supermarketu a o víkendech vystupovat s tatínkovou kapelou. Bylo to náročné, ale šlo to. Při *My Fair Lady*, která se hned od začátku u publika chytla, to bývalo až deset představení do měsíce. Když jste ale mládí, máte hroznou spoustu času a vlastně všechno jde. Nebojte, stíhala jsem i kluky a také mého největšího koníčka, kterým je cestování.

A kam jste zatím tedy zajet nestihla?

Mým velkým snem je Nepál. Spolu s mými kolegy jsem tam patronkou jednoho dětského domova. Posíláme tam balíky a někdy i peněžní pomoc. Děti jsou tam totiž nesmírně sužovány. V zemi totiž platí pravidlo, že když jeden z rodičů zemře a druhý si najde náhradní rodinu, může a hlavně nechává své předchozí potomky prostě na ulici bez jakékoliv pomoci. Děti končí u čichání lepidla, pouličních gangů, prostitutek nebo prostě zemřou hladu.

Zpět k divadlu. Ve svém stávajícím působišti jste zůstala díky tomu, že jste mu tak dlouho věrná?

Myslím si, že Městské divadlo Brno je skutečně jednou z nejlepších scén u nás. Jak pro herce, tak vlastně svou dramaturgií, ale i zpracováním. Dělá se tady výtečné hudební divadlo, které jsem třeba v Praze na takové úrovni neviděla.

Vy už máte za sebou na dvě desítky rolí za těch věrných třináct let? Ve které inscenaci vám bylo nejlépe?

Byl to jistě muzikál *Vlasy*, kterým se otevírala Hudební scéna. Ty mne nadchly i spoluprací s choreografem Igorem Barbericem, kdy vzniklo moc pěkné přátelství. Pak se mi moc líbila práce s režisérem Gustavem Skálou při studování slavné *Hello, Dolly!* a spolupráce s ředitelem Stanislavem Mošou v neméně známém *Kabaretu*, tedy jeho zahraniční verzi. **Došlo od toho teenagerovského věku už někdy také k závanům pochybností o volbě profese? Nezklamalo vás divadlo třeba v něčem?**

Já jsem takhle zatím nikdy neuvažovala. Pro mě je moje povolání přesně tím, co jsem si odjakživa moc přála dělat. Někdy jsem sice hodně unavená, ale to asi člověk v každém povolání, které dělá naplno. Jsem s divadlem šťastná.

Co máte na divadle nejraději?

Fantastické je to setkávání se s lidmi. Ale já třeba miluju i naši rekvizitárnu, kam si chodím dát kafe. Ráda zkusím s týmem lidí, který znám. Je mi tady dobře.

A je nějaká fáze vzniku divadelního představení od první čtené zkoušky až po derniéru, kterou máte nejraději?

Já mám ráda všechny fáze. Nazkoušené představení se totiž pořád mění, nikdy není stejné. Vždycky něco přibude, to když vám jako výsledek souhry s kolegy vzniknou krásné nové věci, někdy se něco vypustí, to když něco uděláte hloupě a řeknete si, tak příště už takhle rozhodně ne. Ale derniéru vždycky opláču. Nejvíce se nyní bojím, že skončí *Probuzení jara*.

Pojďme k tomuto pozoruhodnému titulu, který mluví a zpívá o probouzející se sexualitě teenagerů a jejich tvrdých srážkách se světem dospělých. Vy tam hrajete Martu znásilňovanou vlastním otcem. Cítíte z hlediska třeba nějaké odtažitě reakce?

Tento muzikál mám ráda pro jeho zvláštní čistotu, se kterou nastavuje zrcadlo věcem, o kterých se často bojíme mluvit nebo je přiznat. A nejde jenom o pedofiliu, homosexualitu či pokoutné potraty, o nichž se tam hraje. A divil byste se, kolik zvláštních reakcí z publika cítíme, když mluvíme o problémech s probouzející se pohlavností těch stále ještě dětí, které hrajeme.

Jaké nejbizarnější odezvy jste třeba zaznamenala?

Když jako Marta stojím a zpívám svoji osobní zpověď o tom, že mi vlastní otec provádí zřejmě něco nepřijatelného a o strachu ze ztráty vlastní rodiny, všímám si velké nervozity publika. Svěšené hlavy, odcházející muži, vystrašené pohledy žen, které si ve dlaní krouťí kapesníkem nebo žmoulají kabelku... S tím vším jsme se setkali.

A přitom naznačená témata jako je domácí sexuální násilí na dětech se dnes v médiích vcelku přetrášají, v čem tkví podle vás síla sdělení této inscenace?

O tom všem sice čteme, ale tady kombinace příběhu s hudbou a s tím jak jste tomu ne-

skutečně blízko vyvolává daleko niternější emoce. Jste s tím konfrontován v jednom uzavřeném sálu, začnete se potit, doléhá to na vás.

Probuzení jara je tedy titulem, při kterém cítíte nejsilnější vlnobití publika?

Bezesporu. Je to také titul, který mám v našem divadle nejraději.

Městskému divadlu skutečně herecky pomáháte už od svých patnácti let. Nebude od věci přát se, co byste si ráda zahrála?

Miluju pohádky. Jižní Morava, kde jsem vyrostla, je sama pohádková. Já vyrostla v pohádce. I proto bych si někdy moc ráda zahrála Petra Pana, na kterém jsem vyrůstala. Je to báječný příběh o létání, plnění dětských snů a nadpřirozených schopnostech. A Peter Pan pomáhá dětem. Vsadila bych se, že takový muzikál určitě existuje. Merkurcia si u nás v divadle asi nezahraju. A moc by mne bavila Fanny Brice, bude totiž asi stejně střelená jako já. Mně ale nejvíc baví bavit se bavením ostatních.

Poslední novinka, tedy muzikál Kráska a zvíře vám to bavení splnila?

To teda jo a moc. Režisér Stano Slovák totiž udělal z postav dvou zlých sester, z nichž jednu hraju, bezmála hlavní role. Nacházela jsem si tady takové drobnosti, které sloužily mé postavě, aby se nejen děti mohly zasmát a ukázat si na ni prstem. Prostě drobné herecké vychytávky.

Vy jste ale známé herce a vaše budoucí kolegy poznala prý už jako malá. Na klíně vás houpali pánové jako Zdeněk Junák, Erik Pardus či Láry Kolář. Jak k tomu došlo?

Všichni jmenovaní k nám chodili na ná-

vštěvu. Zdeněk Junák je z mého rodného Uherského Hradiště, kde Láry léta hrál. Erik Pardus pocházel ze Starého Města. Tatínek je folklorista a tak se u nás hrálo a zpívalo. Zdeněk mi nyní v *Krásce a zvířeti* hraje otce, takže jsem vlastně po letech skutečně jeho dcera, jak si ze mne dělá šprýmy.

Příští rok se stanete hvězdou nového seriálu Život je ples z produkce České televize. Prozradte nám o této vaší roli něco v předstihu...

Celý seriál se odehrává ve starobinci. Já hraju roli mladé Britky Jane, která neumí moc česky a je přítelkyní hlavního hrdiny. Ústřední téma patří seniorům. Na konkurzu jsem sehrála trošku habaďuru a po domluvě s produkcí jsem opravdu dělala roditelkou Britku a žvatlala jsem pár slovíček česky. Režisér se ptal producenta, zda mám vůbec nějaké zkušenosti s natáčením. Já už to pak nevydržela a prozradila mu, že jsem herečka Městského divadla Brno. Po poslední klapce mi přiznal, že mi tu moji castingovou Angličanku sežral i s navijákem.

Foto: jeff Kratochvil

Obdarujte své blízké zážitkem, který si mohou sami naplánovat.

Dárkové poukázky na představení Cínoherní či Hudební scény Městského divadla Brno jsou v hodnotě 500,- Kč a k dostání na všech našich pokladnách.

www.mdb.cz

V OSLNĚNÍ

IGOR ONDŘÍČEK

Igor Ondříček bude zřejmě mezi tuzemskými herci výjimkou. Celou svoji dosavadní kariéru spojil s jediným divadlem. Hned po dokončení JAMU nastoupil do Městského divadla Brno a je mu věrný neustále. Podotýkat, že jde z role do role, je skoro zbytečné.

Počátkem listopadu vás čekají velké oslavy – narozeniny s nulou na konci bývají od jistého věku rekapitulační. Berete blížící se „životní jubileum“ jako nějaký předěl?

Spíš ne. Tak jsem cítil třicátiny, tehdy jsem si naplno uvědomil, že končí mládí a člověk už bude odkázaný jen na sebe. To bylo horší, ale teď mám pocit, že dokud tam nebude ta padesátka, pořád to jde.

Znáte svůj horoskop?

Kdysi jsem si ho nechal udělat. Od té doby, tak jednou za dva tři roky, když na něj narazím, znovu si ho přečtu, protože si ho vlastně vůbec nepamatuji. Což je asi dobře. Protože já se těmito věcmi přece jen nechávám hodně ovlivnit, ale na druhé straně nevím, jestli je úplně dobré znát svoji budoucnost. Sice by mne to zajímalo, ale podvědomě se toho bojím. Mám zato, že když si člověk tímto způsobem dá do hlavy nějakou informaci, už k té věci směřujete, ať chcete nebo nechcete. Nejsm sice ten typ, který by rovnou házel flintu do žita, ale bude lepší přece jen brát život jak přichází a bojovat.

Bylo v tom horoskopu něco nepříjemného?

Opravdu ani nevím, matně si vzpomínám, že snad nějaká autohavárie, snad v zahraničí... Ono se do těch horoskopů stejně nic moc konkrétního nepíše. Ale já si dávám v autě pozor vždy a všude i bez toho.

Narozeniny slavíte 6. listopadu, jste Štír. A muži v tomto znamení prý bývají velkými bojovníky a když si něco usmyslí, nic je nezastaví. Ale někdy se vyznačují uzavřenou, nesdílnou a samotářskou povahou. Sedí to na vás?

Asi jo.

A může být herec samotář?

Může. Asi je divné, že se živím, čím se živím, ale moc sdělný opravdu nejsem. V mém životě je jen jeden člověk, kterému můžu a jsem ochoten říct úplně všechno, i když i tam je mi někdy zatěžko se s některými věcmi svěřovat. Opravdu jsem asi samotář. Je však rozdíl mezi samotou a osamělostí. Jsem moc rád sám, ale osamělý bych být nechtěl. Mám to trochu ode zdi ke zdi. Jsem rád mezi lidmi,

ale nepatřím k těm, kteří baví společnost. Pozoruji dění kolem sebe, ale rád jsem bez lidí, čtu si, vydržím sám se sebou i týden, než mne to zase začne táhnout zpátky.

Životní předěly, důležitá data či jubilea bývají pro mnoho lidí také příležitostí k uzavírání předsevzetí. Dáváte si nějaké?

Nemívám tyto věci spojené s výročími. Spíš s tím, že se něco stane, co mne přiměje k tomu, abych si uvědomil, na jakou chvilku tady na tom světě jsme. Pak si říkám, jestli má cenu se zalamovat a kazit si ten krátký vyměřený čas nějakýma blbostma. Jediné, co člověk může udělat, je pokusit se být sám k sobě upřímný, což je na druhé straně to nejtěžší. Takže jestli mám nějaké předsevzetí, tak bych se chtěl pokusit nepřetvařovat a říkat svůj názor nahlas. Tedy těm, kdo o něho stojí a septají se. Jinak ho nikomu nenutím.

Jedno z předsevzetí jste ale splnil, dokázal jste prý skoncovat s kouřením.

To je sice pravda, vydržel jsem to asi pět let, ale přiznávám, že jsem pak znovu zase začal. Pořád jsem pozoroval kuřáky, jak si to užívají, měl jsem chuť si zakouřit, i proto, že cigaretu jsem měl a mám spojenou s nějakou pohodou. No jo, omlouvám si to... Ale teď přicházím zase do období, kdy si říkám, že bych s tím asi rád skoncoval jednou provždy. Dochází mi, že mi není dvacet a že jestli tady chci ve zdravém těle ještě chvíli pobýt, měl bych pro to něco udělat.

Zkuste se, prosím, charakterizovat čtyřmi slovy.

Líný, workoholik, tolerantní a nemilosrdný.

To je opravdu zajímavá kombinace, s tím se dá žít?

Tak se to ve mně nějak všechno sváří, ale na druhé straně jsem, pokud jde o zásadní věci, docela čitelný. Strašně rád doma odpočívám, někdy nejsem schopen nastartovat se k něčemu, a pak mám výčitky. Když mám udělat za den sedm věcí, nezvládnou ani jednu, ale když mám den rozplánovaný po minutách, stíhnu všechno. Dokážu pochopit všechno v mezilidských vztazích, ale nemilosrdný jsem v práci. Čím jsem starší, tím je to se mnou v tomto ohledu horší. Když si někdo nějakou profesi vybral, pak nechápu, proč ji nedělá naplno a neodevzdává všechno, co může. Někdy někdo nemá toho talentu tolik, ale je tak pracovitý, že svojí pílí dokáže zvládnout neuvěřitelné věci. Ale otvírá se mi nůž v kapse, když naopak vidím, že někdo talent

*S Hanou Kovářikovou
a Ivanou Vaňkovou
v inscenaci Mojžíš,
režie: Hana Burešová*

dostal a nevyužívá ho, když s těmi vloženými hřivnami, co v sobě má, doslova mrhá. A to je mi vždycky strašně líto.

Než jste šel na JAMU, mnozí vám asi moc nevěřili – výchovný poradce dokonce tvrdil, že sní kartáček na zuby, když se dostanete. Proč jste si vybral právě JAMU a ještě muzikálové herectví?

To já snad skoro ani nevím. Jako dítě jsem v Prostějově chodil do dramatického kroužku, ale stejně tak mne bavilo dalších dvacet věcí. Ale říkal jsem si, proč to nezkusit. Když bylo po talentovkách jasné, že jsem se dostal, už jsem z vrozené lenosti dál nic nezkoušel. Rodiče mi sice pořád nabízel, ať jdu zkusit ještě to nebo ono, abych měl i nějaké poctivé zaměstnání, ale už jsem to nedokázal. O to víc obdivuji všechny, kteří dokázali vystudovat ještě další školy a obory.

Co by to bylo za studium, o něž byste se nejspíš pokusil?

Bavila by mne architektura, ale tam se tehdy kryly talentovky, tak jsem uvažoval o nějakém stavebním oboru.

To vám šla matematika? To nebývá u herců zvykem.

Neměl jsem nikdy problémy s učením, lezlo mi to do hlavy snadno. Ano, dokonce jsem z matematiky a fyziky maturoval.

A proč právě muzikálové herectví?

Dělal jsem zkoušky v roce 1990. Přihlášku jsem si podával na tehdejší katedru syntetic-

kých žánrů, hrál jsem na flétnu a hodně jsem tancoval. Jako kluk jsem chodil do tanečního kroužku, i když ze zcela zistných důvodů. Byli jsme tři kluci a přes dvacet holek (-:-). A když jsem se nedostal na činohru, přišla za mnou paní Zdena Herfortová s tím, že se bude otevírat samostatné muzikálové herectví, ať to zkusím tam. Je ale pravda, že nás na škole ještě hodně vedli k činohře, muzikálů tehdy ani moc nebylo, takže se spíš počítalo s tím, že se uplatníme v běžných divadlech. Dost mi to pak pomohlo, dneska absolventi tohoto oboru skvěle zpívají i tančí, ale herectví zůstává trochu stranou, a to je škoda.

Takže obehnaná otázka, která ale při rekapitulaci chybět nemůže: nejoblíbenější role činoherní, muzikálová a operetní.

Takto to asi neumím rozdělit. Hrál jsem krásné role, o nichž jsem věděl dopředu, že budou krásné. Cyrana, to mě bavilo a baví strašně, je to romantika jako blázen. Pak mě ale potkaly krásné role, o nichž jsem ani netušil, že existují, třeba postava hraběte Pahlena, který zosnuje spiknutí ve hře *Smrt Pavla I.* To mne bavilo také. Mám rád Javerta v *Bídnicích*, Vandergelder v *Hello, Dolly!*. Teď se mi moc líbila práce na *Mojžíšovi*, kde hraji titulní postavu. Když si domyslíte, o čem všem ta hra vlastně z dnešního pohledu vypovídá, jaké je to čtyřicetileté bloudění židovského národa po poušti paralelou i s naším národem, je skoro neuvěřitelné, že to napsal

nějaký švec. Nějakou vysněnou roli ale nemám.

Co zkoušíte teď?

Koncem září jsme začali s přípravou muzikálu *Jekyll a Hyde*. Mám tam menší roli, Simon Stride je nepřitelem dr. Jekylla, který chce testovat své objevy, a tak je posléze také zavražděn. Takže vlastně nejsem asi záporná postava, protože dr. Jekyll chtěl dělat svoje pokusy na lidech, a tomu jsem zabránil.

Nezapomenutelné jsou vaše ženské postavy – máte je rád i vy? Měl jste při jejich vytváření nějakou předlohu?

V *Charleyově tetě* jsem se zpočátku strašně styděl. Hlavně na kostýmových zkouškách. Když zkouším pánský kostým, stačí čtvrt hodiny. Tady jsem v té krejčovně stál hodinu a půl a pořád na mne věšeli další a další volány. A pak vždycky vyšla nějaká paní z krejčovny a začala se smát, což mi pochopitelně nepřidalo. Ale pak jsem si zvyknul a řekl si, že se nemůžu stydět, to by diváci ani nemuseli chodit. Takže když už, tak už. Hodně jsem pro sebe odkoukal od kolegyň, studnick byly hlavně Zdena Herfortová a Alena Antalová. Vědomě používám některá jejich gesta, způsob, jakým hrají divadlo, ne civilní chování.

A vědí to?

No, teď se to asi dočtou, pokud si to přečtou.

Za co byste se v životě pochválil?

Neumím o sobě takto pozitivně přemýšlet. Člověk na sobě furt hledá chyby, tak mne ani nenapadlo, že bych se mohl pochválit.

A co byste si tedy vytknul?

Někdy mám rychlejší pusu než hlavu. Na tom se taky snažím zapracovat, protože někdy v návalu nějaké emoce, kdy se mi trochu zatmí, řeknu něco, co mne pak mrzí. Ne kvůli obsahu, za tím si stojím, ale kvůli formě. My Štíři to máme v povaze, ne nadarmo se říká, že víme, kam bodnout. Zvlášť, když jsem byl mladší, ulítávalo mi to tak, že druhým až vhrkly slzy do očí. Ale rychle vás to pak přejde, když to párkrát udělá někdo vám. Vrací se to jako bumerang, takže se snažím počítat do deseti, než něco řeknu.

Jak nejraději odpočíváte?

Nejraději spím. To úplně miluju. Moc rád také čtu, ale na to mám málo času. Aspoň o dovolené s sebou беру balík knih. Baví mne jen tak sedět na chalupě nebo ležet u moře a číst si. To je ideální odpočinek, když si člověk může naplánovat den a nemusí se podřizovat tempu okolí.

Co sport?

Jsem na to líný. I když teď, když už asi definitivně odpadlo tancování na jevišti – taky to není ale špatné, stát a jen trosit moudra – tak se mořím třikrát týdně půl hodiny v posilovně. A chodím se psem! Teď mám sice zrovna pauzu, protože náš jagdteriér Franta je na převýchově, ale až se vrátí, zase to začne. Vzalí jsme ho totiž z útulku, dokud byl štěně, bylo všechno v pořádku, ale pak nám začal přerůstat přes hlavu a chtěl být v naší smečce pánem. Proto jsme ho svěřili na dva měsíce odborníkům.

Co se vám zdá, když sníte?

Vůbec si sny nepamatuju. Jen vím, že mívám litéc sny, obvykle letím po schodech a jen se v té smyčce vždycky přidržím prstem zábradlí, abych nenarážel. Ale kam letím a kam doletím, to už nevím.

Kdybyste někdy v životě dostal možnost vybrat si kteroukoliv z osobností, s níž byste se mohl setkat, kdo by to byl?

Tyjo... Napadá mne jich tolik, nejvíc ti, co tu už nejsou. Ale nemůžu říct jednoho jediného, není to divné?

Myslím, že ne.

Člověk potká každý den tolik zajímavých lidí. A třeba bych právě kvůli tomu setkání s jedním člověkem prosvíhl někoho jiného, který může být mnohem zajímavější.

Jiřina Veselá, foto: jef Kratochvil

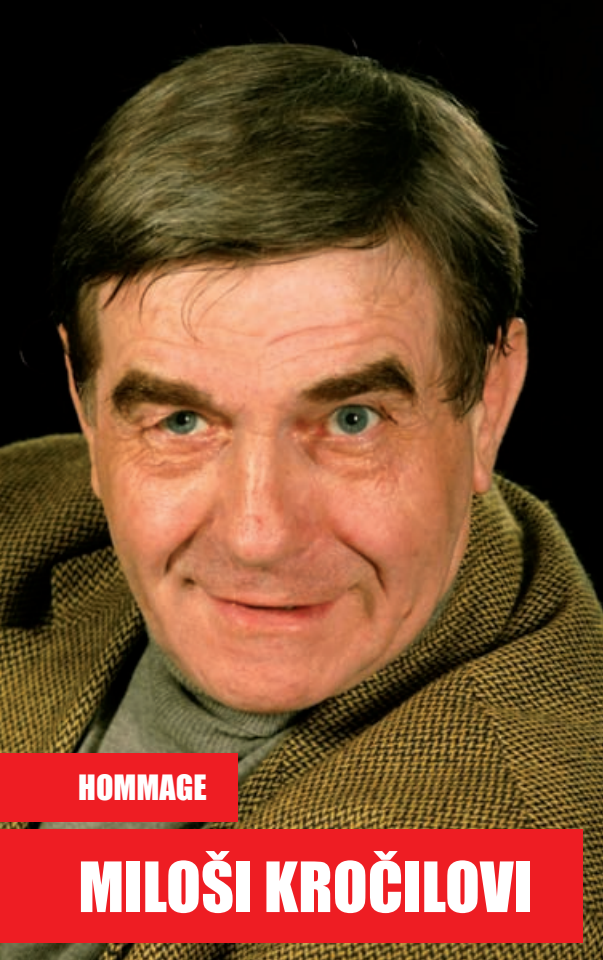
*S Markétou Sedláčkovou
v muzikálu
Kvítek z horroru,
režie: Petr Gazdík*

MEZI DĚTMI A KVĚTINAMI

HOMMAGE

MILOŠI KROČILOVI

Pět let chybělo, a na stejném jevišti vydržel Miloš Kročil půlstoletí. Angažmá podepsal po skončení JAMU v roce 1965 sice ještě do Divadla bratří Mrštíků, ale změna názvu na Městské divadlo Brno byla pak pro něj jen přepsáním kolony v občanském průkazu. „Když někde zapustím kořeny, nerad je vytrhuji,“ vysvětluje s nadhledem herec, který o sobě tvrdí, že je konzervativní. Od roku 2010 se sice v MdB objevuje už jen jako host, ale ještě letos se na něj diváci mohou těšit například v předvánočním *Betlému*. Skoro neuvěřitelně tak zní zpráva, že 3. listopadu oslaví sedmdesátiny. „*Přece jen už ten věk ale klepe na dveře, takže kromě toho Betlému už další role nemám,*“ dodává. Skutečnosti, že celý profesionální život spojil s jedinou scénou, ale rozhodně nelituje. „*Lákal mne jinam, ale nechtěl jsem. Ano, pravda, někdy se člověku samozřejmě honí hlavou, že*

tam či onde by bylo více příležitostí, jiné role, ale nechtěl jsem z Brna, ani z divadla,“ říká Miloš Kročil. Od roku 1995 zastával dokonce funkci uměleckého šéfa souboru a v letech 1998–2004 působil ve funkci zástupce uměleckého ředitele MdB. Vzpomínat je na co, i když zalistuje ve svých hereckých vzpomínkách. Mnozí si ještě pamatují jeho výkony v inscenaci Stanislava Moši *Pravda o zkáze Sodomy* nebo jeho postavu starého vojty v *Romanci pro křídlovku*.

Kročilovo jméno se stalo pojmem i mimo divadlo. „*V Brně mne držela ale také pedagogická činnost,*“ přiznává. Na JAMU vychovával po několik desítek let své nastávající kolegy v předmětech jako je umělecký přednes nebo teorie verše a jeho interpretace. Právě poezie doplňovala jeho herecký život i mimo divadlo. Zabýval se přednesem i formami divadla, poezie, autorsky i přednášечsky uvedl pásma z poezie staré Číny, Sergeje Jesenina či M. Válka. Za scénář *Nejste vy Neruda?* na Malé scéně v roce 1994 dostal Cenu diváka. A za svoji celoživotní recitátorskou činnost získal v roce 2001 Kříšťálovou poděbradskou růži. „*Externě na akademii působím stále a jedenkrát týdně tak pořád dojíždím do Brna,*“ doplňuje.

Domovskou adresu totiž nakonec změnil. Nyní žije v Uherském Brodě v rodičovském domku. „*V Brně jsem měl byt v soukromém domě a po odchodu do důchodu bych měl na něj jen tak tak. Proto jsem se rozhodl odstěhovat,*“ upřesňuje. „*Bohužel tu nemám to kulturní zázemí, po tom je mi smutno,*“ netají. O dění v divadle se zajímá stále, informace má od bývalých kolegů, přátel, pravidelně dojíždí na premiéry. Dobře také ví, že divadlo, a obecně celá kultura, neprožívá právě lehké časy. Dopadá na ně tvrdé krize, chybějící peníze a nutnost úspor. „*Nemyslím však, že by to byl konec divadla, divadlo se udržet vždycky. A nejsilnější bývá, když je chudé. Za bývalého režimu se nemohly dělat tak náročné a výpravné věci jako teď, a přece vznikaly působivé inscenace. Pro kvalitní divadlo totiž stačí jen holý prostor a pouze dobří herci v něm,*“ uzavírá zkušený divadelník.

Jiřina Veselá, foto: jeř Kratochvil

František Vodsedálek, Hana Burešová,

Štěpán Otčenášek: **MOJŽÍŠ**

Biblickou hru o Mojžíšovi, jeden z nejkrásnějších textů českého lidového divadla z Podkrkonoší, napsal v roce 1811 František Vodsedálek ze Staré Vsi u Vysokého nad Jizerou. Tento švec a příležitostný zedník, který se naučil číst a psát až ve svých čtyřiceti letech, v roce 1809 poprvé navštívil divadlo v Praze a pod vlivem silného zážitku se rozhodl sám psát divadelní hry. V zimě je nacvičoval se svými sousedy a v létě organizoval jejich provedení pod širým nebem za účasti celé vesnice i okolí. S použitím písní a hudby Petra Skoumala hra laskavým, prostým způsobem vypráví o jednom z nejpůsobivějších biblických příběhů. Snoubí se v ní sugestivní podobenství o čtyřicetiletém hledání země zaslíbené komentované mile znevažujícím komentářem pravého českého kašpárka. Komentace i přesah představení by měly společně evokovat i naši současnou touhu po nalezení harmonické společnosti.

Režie: Hana Burešová

Hrají: Igor Ondříček, Michal Isteník, Jiří Mach, Viktor Skála, Ladislav Kolář, Rastislav Gajdoš, Jan Mazák, Alan Novotný, Ivana Vaňková, Eva Ventrubová, Hana Kovářiková, Evelína Kachlířová a další.

Jaroslav Žák - Hana Burešová:

ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA

„Co je štěstí? Muška jenom zlatá!“ „Teď vám názorně předvedu, jak se básník stává trpaslíkem.“ „Snědl jsem párek nevalné chuti a nepřišlo mi volno.“ „Ich habe gesagt!“ Tyto vpravdě kultovní hlášky pocházejí - jak všichni cititelé české filmové klasiky dobře ví - z legendárního snímku Martina Friče *Škola základ života*. Již méně je známý fakt, že filmový scénář vznikl na základě divadelní komedie, kterou na výzvu E. F. Buriana napsal středoškolský učitel Jaroslav Žák. A ten vycházel z vlastní humoristické prózy *Študáci a kantorů*, jež se těšila u dobových čtenářů mimořádnému ohlasu. A tak lze dnes říct, že Žákovy neopakovatelné postavičky „študáků“ a „kantorů“ - stejně jako autorovo laskavě ironické vidění školy coby sportovního zápasu - jsou právem nesmrtelné. Ba dokonce lze tvrdit, že dokud bude existovat

škola, budou platit i brilantní a hluboce vtípné Žákovy postřehy o ní. Žákova divadelní verze se stala rovněž základem adaptace Hany Burešové; jsou do ní navíc dějově zakomponovány populární písničky třicátých let, které v inscenaci živě hraje a zpívá studentská kapela. S humorem i nadsázkou jsou tu nahlíženy typické školní situace, zobrazující "věčný boj" študáků a kantorů, mezi nimiž poznáváme povědomé typy a charaktery prostředí nejen školního, ale vůbec českého.

Režie: Hana Burešová

Hrají: Petr Štěpán, Milan Němec, Viktor Skála, Igor Ondříček, Vojtěch Blahuta, Alan Novotný, Lenka Janíková, Hana Holišová, Ivana Skálová, Ladislav Kolář, Jan Mazák, Ivana Vaňková, Irena Konvalinová, Zdeněk Junák, Karel Mišurec, Josef Jurásek, Martin Havelka nebo Jaroslav Matějka a Zdeněk Bureš.

Jule Styne, Bob Merrill, Peter Stone:

SUGAR! (NĚKDO TO RÁD HORKÉ)

Muzikál vznikl na základě legendárního filmu *Někdo to rád horké* s Marilyn Monroe. Je to neuvěřitelné, ale zmíněný film se poprvé promítal před padesáti lety, v roce 1959.

Dva chudí muzikanti se náhodou připlou do války mafiánských gangů. Jsou pronásledováni a nezbývá jim nic jiného, než se bezpečně ukrýt. Převlékají se do ženských šatů a nechávají se zaměstnat v kapele odjíždějící na turné na Miami Beach. Florida se pro bezprizorní muzikanty stává jedinečnou příležitostí, jak zmizet mafií z očí... Jejich bláznivé dobrodružství však zdaleka nekončí! Díky svému přestrojení zažívají bezpočet komických situací, a aby toho nebylo málo, oba naši hrdinové se zamilují do kouzelné zpěvačky a hráčky na ukulele jménem Sugar. Jako by tohle všechno nestačilo, jednoho z našich okouzlujících hudebníků v dámské róbě požádá postarší milionář o ruku...

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Mária Lalková nebo Ivana Skálová, Petr Štěpán nebo Roman Vojtek, Milan Němec nebo Aleš Slanina, Lenka Janíková nebo Pavla Vítázková, Michal Isteník, Jan Apolenář nebo Jan Mazák, Tomáš Sagher a další.

Andrew Bovell: **VÝKŘIKY DO TMY**

Důvtipná forma této napínavé, psychologicky

PROGRAM LISTOPAD

Činoherní scéna

1.11. út	19.30	Mojžíš	E2
2.11. st	19.30	Brouk v hlavě	
3.11. čt	19.30	Škola základ života	zadáno
4.11. pá	19.30	Škola základ života	A2011
5.11. so	19.30	Škola základ života	M2011
6.11. ne	15.00	Sugar! (Někdo to rád horké)	
6.11. ne	19.30	Sugar! (Někdo to rád horké)	
7.11. po	19.30	Dokonalá svatba	
9.11. st	19.30	Sluha dvou pánů	
10.11. čt	18.00	Mojžíš	
11.11. pá	19.30	Mojžíš	E5
12.11. so	19.30	Mojžíš	AB6
13.11. ne	19.30	Výkřiky do tmy	D
14.11. po	19.30	Výkřiky do tmy	A1
15.11. út	19.30	Dokonalá svatba	
16.11. st	19.30	My Fair Lady (ze Zelnáku)	
17.11. čt	14.00	My Fair Lady (ze Zelnáku)	
17.11. čt	19.30	My Fair Lady (ze Zelnáku)	
18.11. pá	19.30	Charleyova teta	
20.11. ne	19.30	Charleyova teta	
22.11. út	19.30	Sluha dvou pánů	
23.11. st	19.30	My Fair Lady (ze Zelnáku)	zadáno
24.11. čt	19.30	Škola základ života	zadáno
26.11. so	19.30	Betlém	
27.11. ne	15.00	Betlém	
27.11. ne	19.30	Betlém	
28.11. po	19.30	Škola základ života	R2011
29.11. út	19.30	Škola základ života	X2011
30.11. st	19.30	Výkřiky do tmy	AB3

Hudební scéna

6.11. ne	18.00	Zdenek Merta u klavíru	
6.11. ne	20.00	Zdenek Merta u klavíru	
16.11. st	19.30	Jekyll a Hyde	A3/AB3
17.11. čt	14.00	Jekyll a Hyde	
17.11. čt	19.30	Jekyll a Hyde	C4
18.11. pá	19.30	Jekyll a Hyde	A5/AB5
19.11. so	19.30	Jekyll a Hyde	P
20.11. ne	19.30	Jekyll a Hyde	D/E7
21.11. po	19.30	Jekyll a Hyde	A1/AB1
22.11. út	19.30	Jekyll a Hyde	A2/AB2
23.11. st	19.30	Jekyll a Hyde	
24.11. čt	19.30	Jekyll a Hyde	A4/AB4
25.11. pá	19.30	Jekyll a Hyde	C5/E5
26.11. so	15.00	Jekyll a Hyde	
26.11. so	19.30	Jekyll a Hyde	A6/AB6
27.11. ne	18.00	Jekyll a Hyde	
28.11. po	19.30	Jekyll a Hyde	
29.11. út	19.30	Jekyll a Hyde	C2/E2
30.11. st	19.30	Jekyll a Hyde	

JEKYLL A HYDE

romantický muzikál

Od roku 1886, kdy Robert Louis Stevenson publikoval svou novelu *Podivný případ doktora Jekylla a pana Hyde*, vzrušuje tento příběh mysl autorů, čtenářů i diváků po celém světě. Postihuje totiž v geniální metafoře odvěké tchnutí lidstva k dobru i zlu a zápas, který mezi těmito dvěma póly v každém z nás probíhá. Má doktor Jekyll šanci zvítězit nad svým druhým já, výlupkem všeho zla Edwardem Hydem, který s ním naneštěstí sdílí totéž tělo? Muzikál skladatele Franka Wildhorna a libretisty Leslie Bricusseho na toto téma slavil již velké úspěchy po celém světě. Strhující příběh v ohromující dekoraci, výjimečné herecké a pěvecké příležitosti činí z jeho uvedení v našem divadle další mimořádnou příležitost zažít to nejvýznamnější, co světové hudební divadlo současnosti nabízí.

Režie: Petr Gazdík

Hrají: Petr Gazdík nebo Dušan Vitázek, Ivana Vaňková nebo Viktória Matušová, Johana Gazdíková nebo Hana Holíšová, Milan Němec nebo Karel Škarka, Ladislav Kolář nebo Milan Lindner a další.

PROGRAM PROSINEC

Činoherní scéna

Hudební scéna

2.12. pá 17.00	Škola základ života	zadáno
3.12. so 19.30	Škola základ života	
4.12. ne 18.00	Sugar! (Někdo to rád horké)	
5.12. po 19.30	Sugar! (Někdo to rád horké)	
6.12. út 18.00	Tři mušketýři	
7.12. st 18.00	Tři mušketýři	
8.12. čt 19.30	Sugar! (Někdo to rád horké)	
9.12. pá 19.30	Škola základ života	zadáno
10.12. so 15.30	Škola základ života	
16.12. pá 14.00	Zkrocení zlé ženy	
16.12. pá 19.30	Zkrocení zlé ženy	A5
17.12. so 19.30	Zkrocení zlé ženy	P
18.12. ne 19.30	Zkrocení zlé ženy	E7
19.12. po 19.30	Zkrocení zlé ženy	AB1
20.12. út 19.30	Zkrocení zlé ženy	AB2
21.12. st 18.00	Křídla 2010/11	
22.12. čt 19.30	Sugar! (Někdo to rád horké)	
23.12. pá 18.00	Sugar! (Někdo to rád horké)	
27.12. út 19.30	Vykřiky do tmy	A2
28.12. st 18.00	Charleyova teta	
29.12. čt 18.00	Charleyova teta	
30.12. pá 18.00	Zkrocení zlé ženy	
31.12. so 18.00	Zkrocení zlé ženy	Slavnostní silvestrovská premiéra

2.12. pá 18.00	Jekyll a Hyde	
3.12. so 15.00	Jekyll a Hyde	
3.12. so 19.30	Jekyll a Hyde	
4.12. ne 18.00	Advent a andělé 2011	
6.12. út 18.00	Kráska a zvíře	zadáno
7.12. st 16.00	Kráska a zvíře	zadáno
11.12. ne 14.00	Mary Poppins	
11.12. ne 18.00	Mary Poppins	
12.12. po 18.00	Mary Poppins	
13.12. út 18.00	Mary Poppins	
14.12. st 18.00	Mary Poppins	Slavnostní 100. repríza
15.12. čt 18.00	Mary Poppins	
16.12. pá 18.00	Mary Poppins	
17.12. so 14.00	Mary Poppins	
17.12. so 18.00	Mary Poppins	
18.12. ne 14.00	Mary Poppins	
18.12. ne 18.00	Mary Poppins	
20.12. út 17.00	Česká mše vánoční	
20.12. út 19.30	Česká mše vánoční	
21.12. st 17.00	Česká mše vánoční	
21.12. st 19.30	Česká mše vánoční	
22.12. čt 18.00	Hana a Petr Ulrychovi & Javory	
23.12. pá 18.00	Hana a Petr Ulrychovi & Javory	
26.12. po 14.00	Mary Poppins	
26.12. po 18.00	Mary Poppins	
27.12. út 18.00	Mary Poppins	
28.12. st 18.00	Mary Poppins	
29.12. čt 18.00	Mary Poppins	
30.12. pá 18.00	Mary Poppins	
31.12. so 14.00	Mary Poppins	
31.12. so 18.00	Mary Poppins	Silvestrovské představení

Tři mušketýři

ladné tragikomedie těžší z permanentní konfrontace rozličných úhlů pohledu v několika souběžných liniích. Postupně skládá portréty a vzájemně jen domněle nesouvisející výseky ze života devíti postav – dvou manželských párů, muže obviněného ze zločinu, neurotické psycholožky, jejího manžela, její pacientky, jakož i jednoho osamělého muže, jenž byl kdysi pacientčíným snoubencem, v mozaiku plnou překvapivých zvrátů, scelenou souhrou okolností ve strhující koncert jdoucí až na dřev ztuhl mezi pohlavími, ve drama lidí, mužů a žen, pevně lapených do sítě vášní, tajností, lží, sexu a smrti. Vypráví o chybách, které děláme a o následcích, které si za ně odnášíme. A důrazem na absenci důvěry a lásky poukazuje právě na jejich nezbytnost a potřebnost v našich životech.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Petr Štěpán, Pavla Vitázková, Markéta Sedláčková, Viktor Skála, Lenka Janíková, Eva Ventrubová, Tomáš Sagher, Robert Jícha, Martin Havelka, Tereza Škodová a Bohumil Vitula.

Alan Jay Lerner, Frederick Loewe:
MY FAIR LADY (ZE ZELŇÁKU)

Slavný americký muzikál, který vznikl na motivy známé divadelní hry G. B. Shawa *Pygmalion*. Dnes již klasický muzikálový titul, který měl premiéru na Broadwayi v roce 1956, vypráví známý příběh květinářky Lízy Doolittlové, která projde proměnou v sebevědomou mladou dámu...

To, že Líza i její otec, popelář Alfréd Doolittle, mluví v originále anglickým dialektem cockney, inspirovalo autora úpravy a režiséra Stanislava Mošu k převedení hry do brněnského prostředí a k použití místního nářečí, brněnského hantecu. Tak se zrodila *My Fair Lady* s přívlastkem *ze Zelňáku*, protože postava Lízy se přesunula z původní londýnské tržnice Covent Garden na brněnský Zelný trh. Nejde totiž jen o jazykovou inovaci, ale i o posun do místních realíí. A tak postavy v úvodu nevychází z Královské opery, ale z Reduty, kde nehráli Verdiho *Aidu*, ale lidovou operetku *Na tý louce zelený*...

S posunem muzikálu do nám blízké jazykové roviny a také směrem do současnosti, souvisí také změna jmen. V brněnské verzi nenajdeme Lízu Doolittlovou, ale Ďulínkovou, nikoli profesora Higginsse, ale Jindřicha Hradského, místo plukovníka Pickeringa plu-

kovníka Špičku a Freddy Eynsford-Hill prošel proměnou na Bedřicha Škodu-Vrchovského. Díky vtipné úpravě a vynikajícím hlavním představitelům je inscenace, kterou doprovází osmičlenný živý orchestr, jedním z nejvyhledávanějších představení MdB.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Petra Jungmanová nebo Markéta Sedláčková, Martin Havelka, Zdeněk Bureš nebo Milan Horský, Zdeněk Junák nebo Ladislav Kolář, Miroslava Kolářová nebo Eva Jelínková, Libuše Billová nebo Zdena Herfortová, Jiří Mach nebo Robert Jícha a další.

Václav Cejpek, Zbyněk Srba, Jan Šotkovský, Dalibor Štrunc: **BETLÉM**

Vánoce - jeden z příběhů, na kterém stojí naše civilizace, příběh o narození Ježíše Krista. Příběh, který nutká a vybízí k znovuzpřítomňování i na divadelních prknech. Příběh, který si Městské divadlo Brno nechťelo a nemohlo nechat ujít, u kterého nemohlo dopustit, aby chyběl v jeho repertoárové nabídce. Autorský tým se však rozhodl nesaahnout po existujících lidových hrách a montážích z nich, ale vykročil cestou nepoměrně riskantnější. A sice cestou koláže, které nechce jen na divadle oživit lůbeznost jesliček, ale nahlédnout betlémský příběh z více úhlů, zařadit jej do širšího biblického kontextu, vzrušovat současným pohledem, provokovat montáží zdánlivě nesourodých prvků.

Tak se v textu inscenace *Betlém* kromě starozákonních a novozákonních motivů a fragmentů z českých lidových her objevují i překlady z lidových her polských, valašských písňový folklór, songy skupiny Címbal Classic, texty Franze Werfela, Milana Růfuse nebo Ladislava Fukse. Cílem však není destrukce vánočního příběhu – je jím sugestivní zážitek, bohatá a poutavá podívaná, která nahlédne onu historiku, kterou zdánlivě všichni známe (ale známe ji opravdu?), ve vzrušivě nečekaném světle. Nedílnou součástí představení je i hudba Dalibora Štrunce nahraná souborem Címbal Classic, která volně vychází nejen z moravských vánočních tradic. Baladičnost příběhu podtrhují na scéně i dvě živé kapely a děti souboru Primavera.

Režie: Zbyněk Srba

Hrají: Ladislav Kolář, Mária Lalková, Petr Štěpán, Michal Isteník, Eva Ventrubová, Milan Němec, Viktor Skála a další.

RODINNÉ STŘÍBRO

MARTIN HAVELKA

*S Lenkou Janíkovou
v inscenaci
Výkřiky do tmy,
režie: Stanislav Moša*

Jonas Ridderstrale jednou řekl: „Talent má mnoho různých tváří. Přichází v rozmanitých tvarech a podobách“. V případě Martina Havelky je tomu přesně tak. Životním krédem v duchu svého odkazu synům: „Mluv pravdu, buď spravedlivý a nekraď a kdyby, tak ať tě při tom, proboha nechytnou“. Nejenže se stal výjimečným hercem, ale i nadaným tvůrcem. Jeho sochy, loutky, masky a fotografie jsou plné energie a tajemna. Pojďme se tedy společně pít po stopách kulhavého jelena...

Na vašich webových stránkách jsem narazila na orientální hudbu. Pletu se, nebo se jedná o indiánskou hudbu?

Píseň sama o sobě byla jistě u indiánů obřadem. Prostě jako u nás v divadle, zpíváme, protože je to z přetlaku a ne proto, že se dohodnou kámoši na tom, že by se na tom dalo něco trhnout, že by zase mohl na zahradě přibýt nějaký vzrostlý strom, nebo že by se za to mohlo pořídít nové auto nebo jiný statek, prostě z přetlaku a tak to má být.

Chtěl byste být indiánem?

Indiánem jsem už dlouhá léta, jen ten odsun do rezervací mě jako herce zastihl nepřipraveného, protože jsem pořád hrál a hrál a zapomněl jsem krást a krást.

Jste nadaný výtvarník, kde čerpáte inspiraci?

Kradu a kradu už jen tím, že se rozhlednu kolem, pak namaluji grafiku na nějakém mejdanu, jak si lidé lezou vzájemně do zadku a všem se to líbí a poplácávají mě po zádech a pak, o několik let později uvidím svoji grafiku v Louvru a autorem nejsem já, ale Ko-

kolja, který na tom mejdanu byl taky a tak zase hraju a hraju.

Dokážete rozpoznat, co je kýč?

Ano, bezpečně. Co se týče některých mých výtvorů, tak bezpečně, leda že by autor Davida dělal rád dřevěné plastiky vodníků a klaunů a v neposlední řadě trpaslíků na zahrádce. Kýč, to je magie a umění, na kterém dokázala spousta lidí vydělat tím, že zaplnili díru na trhu, já spíš jenom hraju a hraju.

Co je pro vás kýč?

Peníze, televize a vegetariánství, ale může toho být daleko víc. Odporné z jedné a překrásné z druhé strany, definice krásna, která přetrvává od jednoho třesku k druhému. Kýč je umění bez hranic, protože je jednoduché a bez závazků-panenské, kýč jsme my a jsme zatím nezničitelní.

Jste ve volném čase gaučový typ, nebo spíš kutil?

Odpočinu si nejlépe na gauči, který jsem si vyrobil sám, stejně jako si odpočinu v hrobě, který si právě dělám sám. Protože není za co utrácet, a proto raději šetřím a tak si tak kutím a kutím a mezi tím hraji a hraji...no, není to „žrádlo“, není to ráj?

Jste trpělivý?

Bohužel, tato vlastnost je mi zcela cizí. Jednám kolikrát jako bych balancoval na ostří katany. Jeden jogín mi poradil, abych jednal tak, jako bych měl v hlavě neustále otevřenou ránu do mozku a já jsem ho poslechl a držel se té rady a on se pak nechal kousnout jedovatým hadem, aby dokázal, že japonské umeboši s tamari omáčkou jsou tím nejlepším protijedem a umřel a mně se hlava zahojila a dál balancuji na kataně a bojuji o život.

Je něco, co vás dokáže na jevišti rozčítit?

Jo, když se pár kámošů z „vokolí“ domluví, že jeden bude mít na zahradě...J, ale to už tu bylo. Vadí mi, když partneři na jevišti vyžadují slovíčka a vy si zatvrzele trváte na situaci, protože divák chce být svědkem něčeho, co se právě na tom jevišti za jeho peníze zrodilo.

S kým řešíte trable v divadle?

...Je mi to blbý, ale musím to říct. Problémy na umělecké úrovni jsem řešil většinou s přáteli – rejžou Zdeňkem a herečkou Pavlou, ale v poslední době se s nimi vídám velice málo, tak se někdy s problémem obrátím na své kolegy, ale není to tak často, snad si i někdy popláču v rekvizitárně, ale jenom své ženě Ivě a tajně, aby to nikdo neviděl, protože jsme divadlo světového formátu a fňukání se nenosí a navíc ještě neumím tak dobře anglicky.

Když se řekne Martin Havelka, okamžitě se mi vybaví role Truffaldina ve hře Sluha dvou pánů. Jaký to je pocit, být chvíli sluhou a tak báječným?

Na to nelze zapomenout. Rozdíl je v tom, že to teď bolí o něco víc, než před deseti lety, kdy jsem si otloukal tělo na jevišti stejně, jako si ho budu otloukat i zítra. Čeká nás nějaká stošedesátá repríza a při stopadesáté diváci stáli a skandovali: „Opakovat, opakovat, opakovat“, a já jsem se rozplakal, protože jsem věděl, že bych to asi nezvládnul.

Máte oblíbeného režiséra, tak jak má režisér oblíbeného herce?

Nedokážu posoudit, jsem ve stavu bez reži-

séra, protože kolem se to hemží kolegy, se kterými si mohu povídat a popíjet a nezávazně na jevišti máchat rukama, ale je to výsledně moje představa o postavě a může být mylná, protože mi utkvělo v paměti, že nejlepší herec je režirovaný Havelka.

Co považujete za umění?

Na takto definovanou otázku neumím odpovědět... to je odpověď mé postavy Johna Knoxe z připravované inscenace *Výkřiky do tmy*, která bude mít premiéru už za humny a já se to dozvím až v generálkovém týdnu, protože dříve se před režiséra nedostanu a tomu říkám umění, umět to tak udělat.

Máte střední odborné vzdělání. Proč jste nešel na konzervatoř?

Boj o vysokoškolské umělecké vzdělání u mne skončil po velmi těžkém boji s uměleckými komisemi na těchto institucích při několikanásobném přijímacím maratonu, pak boj s ideami na dálkovém studiu divadelní vědy a nakonec rezignace a rozhodnutí, že jediné, co pro to mohu udělat, abych dělal divadlo, je dělat divadlo.

V muzikálu Čarodějky z Eastwicku hrajete typického sukničkáře. Jste takový i ve skutečnosti?

Ano, jsem, ale nikomu to neříkejte, protože moje žena už třicet let něco tuší a já bych byl rád, aby se to ještě třicet let neprovalilo.

Kam raději? Do nebe nebo do pekla?

Když do pekla, tak jedině s múzou, anebo s vámi? Che.

Michaela Jančová, foto: jef Kratochvil

*S Jakubem Uličníkem
v komedii
Měsíční kámen,
režie: Stanislav Slovák*

HOMMAGE

JANU KUČEROVI

Zatímco většina herců se netají s tím, že dává přednost dramatickým rolím, Jan Heger Kučera, další z hereckých jubilatů Městského divadla Brno, který tento rok oslavuje významné životní výročí, přiznává, že měl a má raději komedie. „*Asi se to tak skutečně dá říct. Možná jsou mnohdy dokonce tyto role těžší, ale současně obvykle sklízejí úspěch u obecnosti, a to je příjemné pro každého herce,*“ míní novopečený sedmdesátník, který se s odchodem do důchodu přestěhoval z Brna do podhůří Jeseníků do opravené chalupy.

Své říjnové kulaté narozeniny ale moc vážně nebere. „*Raději bych to neslavil vůbec. Nakonec jsme se ale s rodinou dohodli na oslavě doma na chalupě. A s ochotníky z Brněnce,*

s nimiž spolupracuji už desítky let, jsme si připili již na začátku sezony. Nakonec, jsou to asi poslední kulatiny, za chvíli obleču to dřevěné pyžamo, tak at’,“ shrnuje s úsměvem. Na sedm křížků však jeho hlas zní stále energicky a mladistvě a i když tvrdí, že si žádné velké plány do budoucna nedělá, není to tak úplně pravda. V současnosti připravuje televizní film s režisérem Vladimírem Michálkem, dál zůstává v kontaktu s ochotníky a nezanevřel ani na svoji domovskou scénu. „*Už patnáct let se drží na repertoáru Brouk v hlavě, kde hrají jednu z rolí. A pokud vím, pořád se ještě nasazuje i West Side Story,*“ vypočítává inscenace, které ho vracejí do hry.

Jeviště divadla v Lidické ulici bylo jeho mateřskou scénou po čtyřicet sezon. Do dnešního Městského divadla Brno nastoupil hned po absolvování JAMU v roce 1964 a zůstal mu věrný i přes atraktivní nabídky odjinud. A to ho lákala i pražská divadla, která obvykle bývají vytoženou metou všech herců z regionu. „*Zájem měli například v divadle J. Wolkra a dokonce jsem zvažoval i odchod do Divadla za branou k Otomaru Krejčovi. Ale v té době už jsem*

měl v Brně rodinu a nechtělo se mi odcházet,“ vzpomíná.

Z nepřeborného množství rolí rád vzpomíná třeba na Kláška v *Lucerně* nebo na Fortunata ze starší inscenace *Poprasku na laguně*. „*Dobrá jsem měl rád také ty klicperovsko-tylovské blby, které jsem jednou dobu hodně dostával, i přes tu šroubovanou češtinu. Ale uvést jen jednu roli jako nejoblíbenější, to bych asi nemohl,*“ říká.

A přání k narozeninám? „*Jedině zdraví. Lumír Peňáz mne varoval, že do padesátky je to dobrý, do šedesátky se to ještě dá vydržet a pak se to pořád zhoršuje. Tam vás píchá, tam vás bolí, stojí to za prd,*“ směje se, ale vzápětí dodává: „*Těším se na každý nový den.*“

Jiřina Veselá, foto: jef Kratochvil

MOJŽÍŠ S PRVKY LIDOVÉHO DIVADLA DÝCHÁ ENERGIÍ

Režisérka Hana Burešová zahájila novou sezonu Městského divadla Brno poutavým zpracováním biblického příběhu o proroku Mojžíšovi.

Návratem k samé podstatě lidského bytí a připomínkou zákonů Božího desatera zahájilo novou sezonu Městské divadlo Brno. Uvedením biblické hry *Mojžíš* přeneslo na jeviště jeden z nejpůsobivějších starozákonních příběhů, který nabízí paralely i k současné společnosti. Hostující režisérka Hana Burešová téma zpracovala se vší obřadností a naléhavostí, zároveň však hravě a s humorným nadhledem.

Zásadní podíl na tom má fakt, že Burešová nevycházela z čistě historické verze příběhu, ale „vzkřísila“ jeden z nejzdařilejších textů tzv. českého lidového divadla. Hru *Mojžíš* napsal prostý švec z Podkrkonoší František Vodseďálek v roce 1811. Původní rukopis hry se zachoval jen ve zlomcích, ale v osmdesátých letech minulého století byl jeden její opis znovuobjeven Vojtěchem Ronem. Prvního jevištního ztvárnění se *Mojžíš* dočkal ve Stře-

dočeském divadle Kladno v roce 1989 právě v režii Hany Burešové, která hru upravila spolu s dramaturgem Štěpánem Otčenáškem. Brněnská verze je tak pro režisérku už druhým nastudováním stejného textu.

I tentokrát zachovává Burešová lidový ráz vyprávění, které si kromě Mojžíšova života všimá také vyvedení Izraelců z egyptského otroctví nebo čtyřicetiletého hledání země zaslíbené. Epický veršovaný text klade na divákovu pozornost velké nároky hlavně v úvodu, kdy se teprve orientovává v ději a množství postav.

Na druhou stranu přináší kolektivní účast všech herců nebývalou energii, která z jeviště až hmatatelně sálá. Všichni zůstávají pořád na scéně a pokud nejsou zrovna přímými aktéry děje, sledují jej z dokola rozmístěných židlí. K dosažení vysokého účinku naléhavosti výborně slouží sborové voice-bandové promluvy nebo písně Petra Skoumala doprovázené živým šestičlenným orchestrem. Herci se vyjadřují minimalisticky, úspornými gesty, prostě jsou i rekvizity z vesměs přírodních materiálů. Scénu tvoří jen jednoduchá dřevěná konstrukce se dvěma schodišti, k přeměnám dochází jejím pouhým otáčením.

Igor Ondříček obdařil titulní postavu charismatem i oduševnělostí. Mojžíš v jeho podání

je prostým venkovanem, který je náhle pověřen úkolem, aniž by o něco takového usiloval. Proto pochybuje, bojí se, nevěří sám sobě. Svoji důležitostí by se však za hlavní postavu dal stejně dobře označit i Blázen. Tato téměř nemá role neplní úlohu ztřeštěného kašpárka, ale po celou dobu nabízí divákům jiné úhly pohledu na věc, relativizuje vážný děj a se selským rozumem ho komentuje. Michal Isteník si obzvlášť vychutnává momenty, kdy

a dosud nedoceneně éře Evy Tálské (Husa na provázku) odkaz lidové poezie a divadla Hana Burešová. Mimořádně příznivý ohlas dobyl hned na premiéře její *Mojžš* podle Františka Vodsedaálka.

Rodák ze Staré Vsi u Vysokého nad Jizerou sepsal na úsvitu obrození (1811 až 1827) pro místní selské divadlo šest biblických her, z nichž *Mojžš* byl prvotinou, zároveň ale dílem nejlepším. V pozdějším opise ze 60. let

může být „se všemi a zároveň proti všem“ (je třeba skvělým pokusitelem, který otrokům ještě víc ztěžuje jejich práci).

Hana Burešová se už potřetí v řadě za sebou postarala o úspěšný start Městského divadla Brno do nové sezony. Po *Třech mušketýrech* a *Škole základ života* tentokrát obohatila repertoár o sugestivní zpracování starozákonního příběhu, které vychází z tradic lidového divadla, ale skvěle rezonuje i s dneškem.

Lenka Suchá, Brněnský deník, 19.9.2011

MOJŽÍŠ PODLE KREJČÍHO, ZEDNÍKA A HOSPODÁŘE

Do Brna, města legendární *Komedie o umučení Jana Kopeckého* v režii Evžena Sokolovského (Státní divadlo 1965), vrátila po dlouhé

19. století byl také jediným v úplnosti dochovaným, objeveným pak znovu roku 1985 a editovaným Vojtěchem Ronem.

Burešová zkrátila hru jen na vylíčení proroka osudu do jeho smrti, zatímco původní verze končí až vítězstvím Izraelitů nad Amorejskými a dobytím Jericha. Tlumochi poměrně věrně starozákonní příběh z druhé až páté knihy Mojžišovy a z knihy Jozue. Ze tří tisíc veršů zbylo jich po režisérčině a dramaturgově úpravě asi sedmáct setek.

Herci tlumochi půvab, naivitu, místy kostřatost verše, ale i vroucnost víry přesně, ukázněně, s potlačením vlastní individuality a temperamentu. Od *Opovědníka* (Ladislav Kolář) a *Blázna* (Michal Isteník) až po hlavní

postavy, které hrají Igor Ondříček, Jiří Mach, Ivana Vaňková, Hana Kovářková a další. Vodsedalek byl krejčíkem, ševcem, zedníkem, hospodářem. Zkušená režisérka vložila jeho lidovým figurám v různých prostředích styl a obraznost egyptské reliéfní profilové malby, renesančních biblických olejů a také kompozice obřadních pašijových nebo adventních shromáždění. To vše v dokonalé kostýmové souhře Samihy Malehové, se zázračně proměnlivou scénou Karla Glogra, s pohybovým domyšlením Hany Halberstadtové a s hudbou Petra Skoumala, evokující písně a chorály mešní, procesní, kolední. Celek evokuje v hledišti atmosféru místy až slavnostní, chrámové velebnou. Práv Susovy estetické školy hledat společenskou podnětnost v díle z kterékoliv epochy nemohu se ubránit obavě z nových deseti ran egyptských za krutosti a smilstvo mocných a z dalšího čtyřicetiletého, pro boha, putování pouští. Hrozí nám víc než nové zjevení, které by vrátilo na zem Boží přikázání – „dvě tabule jiné za ty první rozražené“!

Jiří P. Kříž, Právo, 13.9.2011

KRÁSKA A ZVÍŘE V ZÁŘIOVÉM BRNĚ – POHÁDKA RADOST POHLEDĚT

V německy mluvících zemích a posléze i jinde v Evropě se zabydlel na divadelních scénách příběh *Kráska a zvíře* z roku 1994, skladatele Martina Doeopkeho a textařů Elke Schlimbachové a Granta Stevense na libreto Christiana Bienieka. K evropskému úspěchu inscenace jistě přispělo i Městské divadlo v Brně, které od roku 2010 v režii Stanislava Moší hrálo tuto inscenaci v Německu, Lucembursku, Švýcarsku, Itálii i v Rakousku. 24. září 2011 byla na Hudební scéně MdB česká premiéra, pod kterou se podepsal překladatel Michael Prostějovský. Hudbu nastudoval a dirigoval Karel Cón a na scéně Jaroslava Milfajta v kostýmech A. Kučerové hráli, tančili a zpívali členové souboru podle režijní koncepce Stanislava Moší. Divadelní režie se ujal Stanislav Slovák. Premiérové jeviště bylo naplněno také dětskými diváky všech věkových kategorií (snad už od dvou let). Nejmenší děti ale určitě všem nuancím neporozuměly. Zřejměž záměrně se hrálo již od 180 hodin. Už v úvodní suggestivní scéně a později v situaci, kdy několik strašidelných záblesků a zvuků evokovalo vstup hrozného zvířete na scénou, jsem si řekl:

„Ajéje, to bude urvaných dětí...“ Napodiv, neožval se ani hlásek. Já se bál možná víc, než ta „mrňata“. Dnešní děti vychované ranními nedělními pohádkami, kde není problém vrazit obrovský hřebík do těla protivníka, děti „odkojené“ počítačovými hrami, ve kterých se uřezávají hlavy motorovou pilou, jsou k takovému divadelnímu „strašení“ imunní. Nutno přiznat, že ono strašení z jeviště bylo velmi decentní a celá inscenace byla pojata více jako jednoduchá průzračná pohádka s dobrým koncem, než jako horor „ala“ Juraj Herz.

Na jednoduché a funkční scéně, kde se panely paravánů měnily před zraky diváků a spolu s projekcí věrohodně vytvářely alsaskou náves, zelenou krajinu lesa a ponurý palác zakletého prince, se pohybovali protagonisté v nádherných a funkčních kostýmech. Toto vizuálně vhodně korespondovalo

s hudebním žánrem klasického muzikálu šedesátých let (je až neuvěřitelné, že byl zkomponován docela nedávno) a všechno dohromady, spolu s jasně definovaným herectvím, vytvořilo vskutku pohádkovou atmosféru. Jednoduchou, upřímnou, srozumitelnou. Hezky pohybově volené metafory postav Křesla (Peter Neméth) a Violoncella (Aneta

Majerová), které byly jedinými společníky v princově samotě, nebo Matylda, třetí z postav v temném paláci, které jsem nerozuměl ani já – tedy proč tam je a jaké má poslání. Naštěstí tu dámu či slečnu ztvárnila na premiéře Hana Holišová s elegancí a citem pro pohádkovo. Ale pojďme se na protagonisty podívat postupně.

Zvíře Dušana Vitázka bylo věrohodné, upřímně trpící... Problémem je, že tato role neumožňuje ukázat výraz tváře. Jenom pohyb, gesta, sotva slyšitelné dýchání, mohou přenést vnitřní vývoj zvířete přes forbinu. Ani veliký Jean Marais nedokázal v tom filmu z roku 1947 vydat ze svého herectví víc. A tomu ještě pomáhala kamera. Vitázek byl v té roli skutečně výborný, věrohodný, naštěstí strašení více ilustroval, než opravdu strašil. Jeho partnerkou byla křehká kráska Bella v podání Ivany Skálové. Když má být v pohádce dívka hodná, tak je prostě hodná. Čistfoukný hlas, mírná gesta, chápající pohled i úsměv. Taková také byla a taková se vryje do paměti vnímavého dětského diváka. My dospěláci bychom asi více ocenili, kdyby drzému nápadníku Gustavovi dala někdy pořádný pohlavek, ale to by jaksí do této pohádky nepatřilo. A jsme u Gustava, sebeštedrého blba, který má místo rozumu svaly. To pochopí i malé dítě. Hrál ho Aleš Slanina

vyšloven s chutí. Smáli se mu děti i dospělí. Byl prostě ve své blbosti kouzelný. Trochu překážela chyba libreta, že takový pitomec byl schopen na násvi svolat lidi z městečka, aby šli zabít zvíře. Ze svalnatého hlupáka se najednou stalo cosi jako Che Guevara. No ale v pohádce je všechno možné a lidová vzpoura k levičáckým nádechům pohádek vždy patřila. Mnohem bližší byl autorovi těchto řádků konec příběhu podle Jean-Marie Le Prince de Beaumont z roku 1740, kde docela romanticky ve snu viděla Bella umírající zvíře a běžela ho políbit, protože poznala, že její náklonnost se proměnila v lásku. Žádný „revoluční“ mumraj, žádné střílení... No ale to by byl zřejmě přílišný zásah do autorských práv a v Brně přece inscenovali konkrétní a moc hezký pohádkový muzikál...

Když se vrátíme k postavám inscenace, je nutno se zmínit o starostlivém tatínkovi, kterého přesně podle pohádkových pravidel zahrál a moc hezky zazpíval Zdeněk Junák. Doslova perlou inscenace byly dvě Belliny sestry Gréta (Marie Lalková) a Ilsa (Lenka Janíková), které také díky nápadité režii vyvolávaly svou hamizností salvy smíchu v hledišti. A teď nevím, má-li být pochvala určena Stanislavu Mošovi, jehož režijní koncepce se hrála, nebo Stanovi Slovákovi, který se ujal režie. Smysl pro gradaci gegů byl totiž při-

William Shakespeare Zkrocení zlé ženy

aneb v pořadí již dvanáctá
SILVESTRPARTY v Městském divadle Brno

legendární komedie
o lásce v různých podobách

Městské divadlo Brno

SILVESTR 2011

31.12. 2011 od 18.00 hodin
(až do rána Nového roku 2012)

Překlad Jiří Josek Režie Stano Slovák V hlavních rolích Radka Coufalová a Martin Havelka

Po skončení slavnostního představení zábavní program s občerstvením:
k tanci a poslechu hraje Orchester Městského divadla Brno | cimbálová muzika Václava Kovaňka | oldies diskotéka Jindry Eliáše
večerem hude provázet Marcela Vandrová
několik ohodů pestrého rautového občerstvení se skvělými nápoji | slavnostní přítipek o půlnoci na jevišti (vše v ceně vstupenky)

Cena: 2.512,- Kč

Předprodej vstupenek a místenek:
Městské divadlo Brno
Lidická 12, 602 00 Brno
tel.: 533 316 410
e-mail: komercni@mdb.cz

PROSINEC 2011

VSTUPENKY ON-LINE na www.mdb.cz

kladný a obě sestry nabídnutou příležitost bezzbytku využily. Ještě stojí za to se zmínit o příteli svalnatého Gustava, který mu hezky sekundoval jako nápověda krasořečí (Jakub Przebinda) a zvláštní chválu si určitě zaslouží křehká víla Markéty Sedláčkové, která se pohybovala a zpívala skutečně pohádkově. A ti ostatní? Jako vždy. Jsou to profesionálové. Zpívají, tančí a hrají, radost pohledět.

Na závěr už jenom konstatování. Kdo by čekal v příběhu *Krásky a zvířete* v Brně horor, strašení, tak se ho nedočká. Kdo by čekal hlubší existenciální úvahy o lásce a oběti, o hodnotách života bez lásky, tak uspokojen nebude. Ale pokud je divák připraven na úplně čistou a průzračnou pohádku, kde zlo se promění v dobro a opravdu všechno dobře skončí, kde si užije hezké hudby a oči se popasou na scéně i na kostýmech, tak bude určitě spokojen. A Městské divadlo v Brně

gramotným až ve čtyřiceti letech. Když potom poprvé navštívil v Praze divadlo, začal psát hry na biblická témata a hrát je se svými negramotnými sousedy. Nešlo tedy o intelektuální, obrozeneckou záležitost, ale skutečně o tvůrčí dílnu lidí, kteří v lidových hrách nacházeli odpovědi na své každodenní trápení. Režisérka Hana Burešová uvedla 10. září hru na jeviště Městského divadla a nastudovala ji s herci jako skutečné lidové divadlo. Scéna Karla Glogra je jednoduchá, centrální dřevěná konstrukce je otáčivá a umožňuje před zraky diváků okamžitou proměnu místa. Kostýmy Samihy Maleh jsou v případě Mojžíše a midjánských prosté, bílé, Židé přicházejí na scénu v černých šatech s klobouky a s kufříky, tak, jak je známe z minulého století. Nicméně židovská otázka se v prvním plánu nekoná, jde pouze o lidi zdeptané robotou a ničené osudem.

bude spokojeno taky, protože kvalitních pohádek není nikdy dost a diváci je milují.

*Peter Stoličný,
www.musical-opereta.cz, 27.9.2011*

MOJŽÍŠ NA SCÉNĚ MĚSTSKÉHO DIVADLA V BRNĚ

Tradice lidového, nebo chcete-li sousedského divadla se v českých zemích pěstovala zejména v oblastech odříznutých od civilizace. Především Podkrkonoší mělo to štěstí, že zde žil František Vodseďálek, švec, který se stal

Barevnost přináší na scénu jen faraon a jeho dcera, komické situace jsou poněkud skryty v obraze uctívání Baala. Příběh sám je podáván přehledně, má spád a je nejprve veden jednoduchým, až primitivním podáním. Pomalu, jak se interpreti dostávají do příběhu, nabývá na závažnosti, až strhne diváka dramatickostí. Drazost jde ze scény uctívání telete a trestání provinilců, předávání desatera je niterné a silné. Od této chvíle se ztrácí navivita a tvoří se zodpovědné lidské společenství. Kouzlo inscenace je v živých obrazech,

*S Ladislavem Lakomým
v komedii
Dobře rozehraná partie,
režie: Stanislav Slovák*

*V roli Mackieho Messera.
Opera za pár grošů,
DbM 1961*

**V pátek 30. září 2011
zemřel velký herec
Jaroslav Dufek**

Někdy se to stává. Ne každému, ne vždy. Jsou však výjimky. Pan Jaroslav Dufek tou výjimkou byl. Vzpomínáte? Kdykoliv a v jakékoliv postavě – ať velké, či malé – vstoupil na jeviště, zastavil se čas. Jeho osobnost, jeho vyzařování zastínilo vše ostatní. Chtělo by se říct dar, mohlo by se říct štěstí, kdyby pro ty, kteří ho dobře znali, nebylo zřejmé:

kolik se za tímto zázrakem skrývá poctivé práce v přípravě...!

kolik vnitřního zaujetí tématem a hledáním optimální podoby jeho výkladu...!

kolik každodenního ztotožňování se s textem studovaného díla...!

kolik prosté pokory při nutné adaptaci do života role, stvořené jiným autorem...!

kolik nádherné a jedině správné zpupné odvahy zmocnit se zcela po svém podstaty mu svěřené role...!

kolik energie, humoru a fantazie při samotném zkoušení...!

a jak absolutní nasazení v onom okamžiku, kdy vstupoval před své obecenstvo...!

kolik hluboké lásky k fenoménu divadla, jako k nejvyššímu principu naší komediantské existence...!

a za tím vším – tolik široké srdce!

Srdce, které nadšeně milovalo umění i nadání bližních...

srdce, které jen těžce snášelo, když se muselo utkávat s nespravedlností, či diletantismem...

srdce, které po celý život pranýřovalo všechno nesprávné, co je trýznilo...

Svou profesionální kariéru zahájil po absolvování Janáčkovy akademie múzických umění pan Jaroslav Dufek právě v Městském divadle Brno, které se tenkrát jmenovalo Divadlo bratří Mrštíků a v tomtéž divadle nastudoval v prosinci minulého roku svou, bohužel, poslední velkou roli po boku tolik milovaných kolegů, kterými byli pan Ladislav Lakomý a paní Zdena Herfortová.

Bylo pro nás všechny zjevením sledovat ho při zkouškách, vedených mladým, talentovaným režisérem Stanislavem Slovákem, bylo nádherné užívat si s ním chvíle krátkých okamžiků volna a nakonec se nechávat uchvacovat jeho bodrým až gargantuovským, hluboce lidským a profesionálně brilantním mistrovstvím v roli Freda Kowinského.

Tato jeho poslední velká inscenace nebyla pouhou epizodou. Stala se nádherným završením, a nejenom jeho, úspěšné, dlouhé a krásné herecké kariéry.

Nikdy nám nic nepředstíral. Prostě byl a nás, jeho diváky i kolegy to fascinovalo.

Stal se přirozenou a základní součástí brněnského a českého divadelnictví.

Byl jedinečným umělcem, který uměl zastavit čas.

Mistře, budeš nám scházet pro své nádherné lidské i absolutní profesionální kvality!

Čest Tvé, pro nás nehynoucí památce.

*Stanislav Moša,
rozloučení s Jaroslavem Dufkem,
foyer Mahenova divadla, 7. října 2011*

kdy stronzo konzervuje vypjaté emoce a na chvíli je uchovává.

Mojžíše hraje Igor Ondříček, který z neohra- baného prchlivého halamy, přes bezradného muže vytváří postavu vědoucího hérao. V antic- kému duchu nezměnitelné vůle osudu, re- prezentovaného božím přáním, vede svůj lid i proti svému skutečnému chtění. Bratr Áron v podání Jiřího Macha je mu vyrovnaným protihráčem a silnou oporou. Ladislav Kolář jako Opovědník v duchu antického chóru provází diváky hrou a vysvětluje, oč vlastně půjde. Poslední důležitou postavou je Blázen, který má vše zlehčovat, či zamotat.

Michal Isteník je od počátku Blázen, který ví, že nejde o legraci, ale o vážnou věc.

Ostatní obsazení tvoří kompaktní herecký soubor, který se vzájemně prolíná a doplňuje, zachovává jednotu a styl a předává divákovi svůj vzdor, pochyby i výslednou víru. Před- stavení je prolínáno zpěvy v přirozeném, neakustickém provedení a hudbou Petra Skoumala, kterou hraje šestice hudebníků pod vedením Františka Školaře.

Mojžíš je inteligentně předávaný příběh ze Starého zákona a je tak edukativním dílem pro mladé i starší obecenstvo, které se staro-

zákonními příběhy možná ani nepřišlo do styku. Je to příběh o sebeuvědomění lidské skupiny, již síla víry dokázala přenést přes všechna protivenství až do dnešních dnů.

Karla Hofmannová,
www.zivotnistyl.cz, 16.9.2011

PRVNÍ PREMIÉROU V NOVÉ SEZONĚ MĚSTSKÉHO DIVADLA BRNO JE VÍCE NEŽ ZDARILÝ MOJŽÍŠ

Mojžíš – muž, který si svůj úděl nevybral, nýbrž mu byl určen. Příběh Mojžíše je sám o sobě poutavý a stále přitažlivý. A je-li dobře zdramatizován, na diváka čeká úchvatná podívaná...

Na počátku 19. století téměř padesátiletý švec František Vodsedašek navštívil poprvé ve svém životě divadlo. Představení na něj natolik zapůsobilo, že se rozhodl psát a reží- rovat vlastní divadelní hry. Inspiraci nacházel především v biblických příbězích. Jeho herci byli sousedi a jejich jevištěm byla louka pod širým nebem.

Letos je to přesně 200 let od vzniku jeho první hry *Mojžíš*. Současní divadelní diváci se s ní poprvé mohli setkat před 21 lety. Na konci 80. let ji totiž objevil a přepsal Vojtěch Ron a pro kladenské divadlo ji upravila Hana Burešová. Nyní se tato hra znovu vrací, opět pod režijní taktovkou Hany Burešové. Ten- tokrát se ale za *Mojžíšem* musíte vydat do Městského divadla v Brně.

Příběh Mojžíše, který snad ani není třeba představovat, je zobrazen jako celek, od narození přes výchovu zajištěnou „prínkou“ egyptskou, pastýřský život v poušti, vyvedení židovského národa z Egypta a následné putování pouští až po Mojžíšovu smrt. Jednotlivé fáze příběhu uvádí ve verších Opovědník.

Téměř všichni herci během hry znázorní hned několik postav. Chvíli tak posloucháte řeč Opovědníka a za chvíli je z něj robotník trpící pod tvrdou rukou faraona. Změny rolí probíhají skoro vždy před zraky diváků, stačí jen obléci plášť, svléknout halenu... Pouze dvě postavy zůstávají po celou dobu předsta- vení neměnné – tou první je Mojžíš v podání Igora Ondříčka, druhou je Blázen, šašek.

Postavu Blázna velmi podařeně ztvárňuje Michal Isteník. Prochází celým příběhem, sem tam našeptává nějakou čertovinu a občas komunikuje i s diváky a tím je vtahuje do děje. Svými vtipnými zásahy odlehčuje

dramatičnost příběhu a divák tak získává možnost oddechu a zasmání se. Zdařile řešena je i samotná scéna. Zastřešené orchestřiště umožňuje bližší kontakt diváků s herci, a tím i větší zážitek ze hry. Jevišti dominuje dřevěná konstrukce umístěná na točně, která je chvíli využívána jako faraonův trůn, posléze jako Mojžíšův domov v poušti, sídlo egyptského boha... Přestavby, které se odehrávají přímo před diváky, nejsou vůbec rušivé, spíše napomáhají plynulému běhu příběhu.

Herci promlouvají ve verších češtinou evokující dobu vzniku hry. Jejich řeč je prokládána hudebními recitativy a doprovázena jak hudbou reprodukovanou, tak i živou, kterou zajišťuje šestičlenný orchestr. Jednoduchá, libozvučná a uchu lahodící hudba z pera Petra Skoumala je nedílnou, velmi příjemnou součástí představení.

Celkově je *Mojžíš* zdařilé představení s vyrovnanými hereckými výkony. Igor Ondříček a Michal Isteník se svých rolí zhostili nadmíru dobře. Prostá, ale o to působivější scéna, jednoduchá, líbivá hudební složka, lidově pojatý biblický příběh, s lehkostí plynoucí náročné představení, to vše dělá z *Mojžíše* hru, která stojí za zhlédnutí.

www.vasedeti.cz, 24.9.2011

V BRNĚ UVEDLI PREMIÉROVĚ MOJŽÍŠE Z LIDOVÉHO DIVADLA

Městské divadlo Brno uvedlo v sobotní premiéře hru o Mojžíšovi, jeden z nejkrásnějších textů českého lidového divadla z Podkrkonoší.

Na scéně Karla Glogra, napodobující lidové divadlo, a v kostýmech Samihy Malehy exceluje v titulní roli Igor Ondříček, celým dějem provází postava komického Blázna skvěle ztvárněná Michalem Isteníkem. Výrazní jsou rovněž Ladislav Kolář jako Opovědník a Jiří Mach v roli Árona. Z ženských postav připomeňme Ivanu Vaňkovou, Irenu Konvalinovou a Hanu Kovářkovou. Premiérové i prvoreprízové obecenstvo odměnilo inscenaci velkým potleskem.

Právo, 13.9.2011

ZDENEK MERTA – TAJNÁ TVÁŘ HVĚZDY

Dvě premiéry v Petrohradě během půl roku – to měl snad naposledy Antonín Dvořák!

Věděli jste, že u nás máme výrazného a v zahraničí oceňovaného autora vážné hudby? A ruku na srdce – zajímalo by vás to, pokud by vás nepřilákal dryáčnický titulek tohoto rozhovoru? Čerstvý šedesátník Zdenek Merta ale začínal u elegantního popíku éry „totáče“.

„Za normalizace jsem se naučil žít v symbióze se showbiznysem, jehož jsem byl víceméně součástí. Byl to takový pěkný klidný skanzen,“ říká autor řady dodnes známých titulů jako *Hastrmane tatrmane* nebo *S písní lesů vod a strání*.

V pětácti jste se ale vrhl na studium vážné hudby. Proč?

Kapela Kardinálové a práce s Petrou Černockou fungovala dobře, byla sranda a pohoda, ale začalo pro mě mít nějaké háčky, chtěl jsem žít jinak, věděl jsem, že něco je špatně. Měl jsem taky komplexy z nedovzdělanosti a potřeboval jsem nějaký impuls, změnu. Tak jsem se přihlásil na Hudební akademii múzických umění – obor skladba, když už jsem se tou hudbou zabýval a živil.

Překonal jste tam rozdíl mezi vážnou a „nevážnou“ hudbou?

Tím se zabývám dlouho a při studiu HAMU to eskalovalo. Vždycky tady byla jakási demarkační čára s ostatním drátem, která obě hudby oddělovala, což ve mně vzbuzovalo chuť tu hranici překonávat, porušovat, prob-

John Kander, Fred Ebb, Bob Fosse: **CHICAGO**
Bourbon Kid, Stano Slovák, Jan Sotkovský: **MESIČNÍ KAMEN**
Howard Ashman, Alan Menken: **KVITEK Z HORRORU**

Nejvýraznější tvůrčí počín
(dramaturgie, scéna, kostýmy, scénická hudba, choreografie, rekvizity, masky, vlásenky, plakát, program atp.)

Nejpopulárnější inscenace sezony (zaškrtněte)
Jaroslav Žák, Hana Burešová: **ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA**
Aleš Březina, Šimon Cábán: **MUCHOVA EPOPEJ**
Sotkles: **ODIPUS KRÁL**

P. L. Traversová, Richard Sherman, Robert Sherman
Julian Fellowes, George Stiles, Anthony Drewe: **MARY POPPINS**
Stéfan Vögel: **DOBŘE ROZEHRANÁ PARTIE**
J. Styne, P. Stone, B. Merril: **SUGAR: (Někdo to rád horké)**
Umberto Eco: **JIMÉNO RŮŽE**

KŘÍDLA 2010/2011

Nejpopulárnější herec sezony

Nejpopulárnější herečka sezony

vhodte, prosíme, do anketní schránky
u pokladny divadla nejpozději
30. 11. 2011

Městské divadlo Brno,
Lidická 16, 602 00 Brno
komerční odd.: +420 533 316 410
e-mail: komercni@mdb.cz

Adresa, (e-mail):

lém řešit. Objevil jsem přitom znovu Leonarda Bernsteina, který psal symfonie i muzikály a písničky, a přemýšlel o tomtéž někdy před padesáti lety. Záměrné spojování obou těch břehů v jedné skladbě je dost složité, docela problematické a vlastně už i zbytečné. Svět dnes vypadá jinak než ve zlatých šedesátých letech. Hudba je mnohem víc obchodním artiklem a postmoderna bezohledně a nevratně nabourala hranice žánrů, což přineslo pozitivita i negativa. Nejsm z toho úplně nadšen, protože na základě zrušených hranic a historických pravidel se výrobou hudby začala zabývat spousta netalentovaných diletantů.

Na druhou stranu to ale otevřelo úplně nový prostor. Můžete vytvářet vlastní hudební jazyk ze složek vážných i nevážných a všelijakých dalších, například etnické vlivy jsou velmi silné. Ale rozdíl pořád zůstává, řekl bych, že je v duchu i kvalitě hudby. Spousta mainstreamové popmusic používá například zvuk symfonického orchestru, ale to neznamená, že jde o vážnou hudbu.

Vaši veřejnou tváří se staly mimořádně úspěšné muzikály: zvláště ze spolupráce se Stanislavem Mošou vzniklo na prknech brněnského Městského divadla několik přímo legendárních představení. Ale co ta druhá tvář – odvračená, ne-li „tajná“?

Ostatní moje hudební aktivity – skladby pro klavír, smyčcové kvartety a podobně nebyly a nejsou moc vidět. Nikdo o ně nestál, psal jsem si je víceméně sám pro sebe. Pak ale přišel rok 1996, kdy jsme s Jurajem Jakubiskem připravovali pro Laternu magiku balet *Casanova* a já pro něj složil hudbu, na kterou jsem se vlastně připravoval už deset let. Mělo to ohlas a já si uvědomil, že jde o věc mnohem osobnější, více vycházející ze mě než cokoli jiného do té doby.

Jako úspěšný autor, kterému dodnes nevyšlo žádné CD s vážnou hudbou, jste si poté splnil ještě jeden sen...

Chtěl jsem napsat operu, léta jsem hledal téma. Nakonec ho vymyslel Stanislav Moša. Inscenace opery *La Roulette* se hrála v pražské Státní opeře a byla uvedena i v Národním divadle v Brně. Děj se převážně odehrává v kasinu, kvůli čemuž jsem i pár heren navštívil. Má to jistou magii, myslím, že by se *La Roulette* měla dávat v Monte Carlu a v San Remu.

Jak důležité pro vás bylo setkání s podnikatelem Michalem Šteflem?

Přímé výdělky z vážné hudby jsou dost mizivé. Proto pro ni mecenáši vždy byli a jsou zásadní věc – třeba i proslulá newyorská Metropolitní opera je placená pouze z privátních zdrojů. Pokud jde navíc o lidi kongeniální, jako je Michal, pak je to radost a taky hodně velká sranda.

„Svět se mění příliš rychle a divoce – po Novosvětské je teď nejvyšší čas napsat i Starosvětskou symfonii,“ vymyslel Michal Štefl pro Zdenka velké téma. Vznikla tak symfonie *Last Century* (s podtitulem *Ze starého světa*), svěží a přívětivá, po svém bilancující velké tradice a navazující na velké autory (třeba Gustava Mahlera). Potěšte se jejím poslechem – na www.zdenekmerta.cz jsou v kolonce „zvuk“ ukázky.

Po Starosvětské jste začal psát velký cyklus pro sbor a orchestr na latinské liturgické texty s názvem Via Lucis. Skladba měla loni premiéru v petrohradské katedrále Smolnyj. Vaším nejnovějším opusem pak je symfonický obraz Saint Petersburg vytvořený na objednávku Filharmonické společnosti Petrohrad a provedený 27. května u příležitosti oslav výročí založení slavného města.

Práce na „petrohradské“ začala loni v Petrohradě shromažďováním nápadů, které jsem hrál na rozladěné piano v baru hotelu Astoria dávno po zavírací hodině. Obecenstvo tvořili moji přátelé a prostitutky, které zrovna přišly z práce po skončení mé produkce plakaly.

Letošní premiéra symfonie se ovšem stala událostí, která v Rusku vzbudila značný zájem, že?

Jinak je ale ohlas na tuto mou autorskou činnost relativně malý. Třeba na muzikál *Sny svatojánských nocí* vyšlo hodně přes sto recenzí, o svých symfoniích jsem nečetl prakticky nic. Myslím, že většina lidí ani neví, že něco takového dělám. V posledních letech jsem trochu nevybojný, skoro bych řekl plachý a sebezprezentace je velmi namáhavá.

Teď ale chystáte kus, který by mohl zaujmout širší veřejnost.

Na tomhle nápadu jsme se s přítelem Michalem shodli, je vlastně náš společný. Jde o symfonickou skladbu *Moraviana* – takový protipól *Vltavy*. Pojedeme s kamarády řeku Moravu na malém hausbótu a budeme přitom sbírat nápady...

ZDENEK MERTA:

PR MĚ PŘESTAL BAVIT

„Vážná hudba je dnes brána jako jakékoli jiné zboží – z devadesáti procent je za její úspěch zodpovědný dobrý (a nákladný) marketing. Já se nebráním slézání vrcholů popularity – problém je ale v tom, že mě PR aktivity už tak před deseti lety naprosto přestaly bavit. A bez nich to nejde.“

„Velké procento dobré vážné hudby ve světě vzniká pro filmy. To jsou opravdu velkorysé produkce, často s výbornými výsledky. U nás tomu tak zatím není – chybí finanční zázemí, dostatek dobrých autorů a možná i posluchačů soundtracků.“

„Co se prezentuje jako nová vážná hudba, dnes přichází na svět především na objed-

návku pro festivaly a společenské příležitosti. Spontánně nové věci téměř nevznikají, protože se tím žádný skladatel neužívá.“

ZDENEK MERTA – PROFIL

Vystudoval Státní konzervatoř v Praze (varhany a dirigování) a HAMU (skladba). Spolupracoval mimo jiné s Petrou Černočkovou, Petrem Rezkem, Petrou Janů a Hanou Hegerovou. Od roku 1986 spolupracuje obzvláště se svou ženou Zorou Jandovou.

Napsal několik desítek filmových a televizních partitur, mnoho písní, dva balety, několik komorních i symfonických skladeb. S libretistou Stanislavem Mošou napsal šest muzikálů pro Městské divadlo Brno. Od roku 2010 se zde hraje šansonový muzikál *Nahá múza*, jež napsal se Zorou Jandovou.

V prosinci 2004 se uskutečnila premiéra operety *Ferdinand kd'E ste?*, kterou připravil spolu s Karlem Šípem v Divadle J. K. Tyla v Plzni. V březnu 2005 Státní opera v Praze a v září 2011 Národní divadlo v Brně uvedly jeho a Mošovu operu *La Roulette*.

Patří mezi všestranné hudebníky – to dokazuje i jeho autorská a producentská spolupráce se Zorou Jandovou na projektu písniček pro děti *Ryba z Havaje* či autorství symfonických skladeb *Tanec století* pro trubku a orchestr a *Koncert* pro elektrickou kytaru a orchestr.

Ivo Bartík, Květy, 22.9.2011

Dobový plakát

1885. Jedné říjnové noci se skotský spisovatel Robert Louis Stevenson s výkřiky probouzí ze zlého snu. Manželka jej musí utěšovat, aby se uklidnil. Vzlykaje vypráví, že se mu zdálo o krutém lékaři s duší bestie, který řádil v ulicích Londýna. Během vyprávění se mu tento nápad jeví stále víc jako literárně zajímavý.

1886. Vychází novela *Podivuhodný případ doktora Jekylla a pana Hydea*, Stevensonův asi největší komerční úspěch a dodnes spolu s *Ostrovem pokladů* nejtrvalejší část jeho díla. Jenom do roku 1901 se prodá na tu dobu neuvěřitelných 250 000 výtisků.

1888. V londýnském Whitechapelu řadí nikdy neobjevený vrah, jemuž veřejnost přiřkne posléze jméno Jack Rozparovač. V téže době sugestivní výkon amerického herce Richarda Mansfielda v drammatizaci Stevensonovy novely uváděné na West Endu vzbudí otázku, zda je Mansfield schopen surového Hydea tak přesvědčivě „jen zahrát“ a zda se ke svému výkonu nepotřebuje motivovat reálnými vraždami. Na jeho hlavu přijde několik udání, naštěstí jim policie nepřikládá reálný význam a Mansfield v této roli úspěšně účinkuje až do své smrti roku 1907.

1908 – 1990. I když se Stevensonův příběh dočkal postupně 26 filmových i televizních verzí, němých i mluvených, hraných i animovaných – kupodivu takřka po celé 20. století chyběl na divadelních prknech. Tedy až do roku...

1990. Tehdy se totiž odehrála v Alley Theatre v Houstonu premiéra muzikálu *Jekyll a Hyde*. Na písničkách pro něj pracovali skladatel

Frank Wildhorn a textař Steve Cuden již v druhé polovině 80. let, dílo se však dovršilo až s příchodem libretisty a textaře Leslie Bri-cusse.

1997. Po sedmi letech úsilí dorazil Jekyll a Hyde konečně i na Broadway. V Plymouth Theatre se hrál do roku 2001 a dosáhl celkem nebyvalých 1543 představení.

1997 – 2010. *Jekyll a Hyde* putuje světem – Brémy, Antverpy, Vídeň, Tokio, Soul, Madrid, Moskva, Stockholm (jen meta londýnského West Endu zůstává stále nedobyta)...

2011. Doktor Henry Jekyll a pan Edward Hyde vstupují konečně i na brněnská prkna. Doufejme, že s úspěchem.

Důvody úspěchu tohoto muzikálu není těžké uhádnout: strhující dramatická hudba a napínavý romantický příběh (oproti předloze bylo poněkud pozměněno Jekyllovo dilema a přibyl i výrazný akcent na milostné vztahy). V dramaturgii MdB, která se cíleně zaměřuje na špičková díla světového „muzikálu superlativů“ musel dříve či později čas Jekylla a Hydea přijít.

V osobitě trojroli (vlastně čtyřroli) se zde představí **Petr Gazdík** – jednak jako překladatel díla (společně s dramaturgem **Janem Šotkovským** a sbormistrem **Karlem Škarkou**), jednak jako představitel ústřední dvojrole Henryho Jekylla a Edwarda Hyde a do třetice především jako režisér celé inscenace. Inscenační tým s ním tvoří tvůrce hudebního nastudování **Caspar Richter** (ve stejné úloze působil i při veleúspěšné vídeňské inscenaci), dirigent **Ondřej Tajovský**, scénograf **Christopher Weyers**, kostýmní výtvarnice **Andrea Kučerová** a choreografka **Lucie Holánková**.

V titulní dvojroli se kromě **Petra Gazdíka** představí **Dušan Vitáček**, dvojici Jekyllových osudových žen ztvární **Ivana Vaňková** nebo **Viktória Matušová** (Lucy Harrisová) a **Johana Gazdíková** nebo **Hana Holíšová** (Emma Carewová). V dalších hlavních rolích můžete spatřit například **Ladislava Koláře** nebo **Milana Lindnera** (Danvers Carew), **Milana Němce** nebo **Karla Škarku** (John Uttersson) a řadu dalších. **Premiéra muzikálu proběhne na Hudební scéně MdB 16. listopadu 2011.**

-jš-

Pracovnu principála divadla navštívil význačný český filmový režisér Vojtěch Jasný. Se Stano Slovákem na skleničce pravé valašské.

Vojtěch Jasný potěšil Svetlanku Slovákovou oceněním její kreativity.

Na zkušebně vzniká rockové seskupení pro muzikál Očistec, kytara v ruku Stanislava Moši.

Nechybí ani Jarda Záděra, Dušan Vitázek a Jura Mach. (Kameny se valí !!!)

Stanislav Moša se svému hostu svěřil jak na něj působil film „Všichni dobří rodáci“.

Evelína Kachlířová a Zdeněk Junák na divadelní dvořaně. Evelínka se synem a Zdeněk Junák s vnučaty.

U kulatého stolu se sešli s autorem muzikálu Dívá Bára dramatikem Milanem Uhdem režisér Nvota a celý tvůrčí team, který mistrův muzikál začíná připravovat.

STALO SE

Společenská setkání po premiéře muzikálu Kráska a zvíře.

Brněnská plynárenská v čele se svým generálním ředitelem zakoupila pro své zaměstnance a příznivce muzikál Kráska a zvíře.

Na zkušebně dokončoval režisér Stanislav Moša drama Výkřiky do tmy. (Na snímku nepozorný Viktor Skála a jeho režisér)

V dramatu nebudou chybět ani romantické něžné milostné scény. (Markéta Sedláčková & Petr Štěpán)

Markétka Sedláčková a Stano Slovák zaspívali na vernisáži výstavy balkonových květin zahradnictví Lebiš.

Vernisáže se zúčastnil Petr Lebiš, Zdeněk Junák, Markéta Sedláčková, Stano Slovák a ředitel divadla Stanislav Moša.

Také režisér Petr Gazdík svolal své ovečky na zahajovací zkoušku muzikálu Jekyll a Hyde. (Je jich neurekom)

Ve všech divadelních prostorách probíhalo během měsíce září za podpory EU školení zvukových mistrů.

PARTNEŘI DIVADLA

ŽSD

AutoCont

AQUAdem s.r.o.

ALSTOM

CarmenFlora
kvetinářství a aranžovna

Z STUDIO

PS BRNO

PSK Group
Dynamická stavební společnost

JSC BRNO a.s.

BUSINESS CENTRE
VÍDEŇSKÁ

26. 11. a 27. 11.
na Činoherní scéně
BETLÉM
*Pastorála
aneb Hry vánoční*

Ačkoli se to možná nezdá,
adventní doba se již neza-
držitelně blíží a my ji spolu
s našimi diváky přivítáme

již poněkolkáté uvedením hry *Betlém*, společného díla pánů Václava Cejpka, Zbyňka Srby, Jana Šotkovského a Dalibora Štrunce. Autoři se nechali inspirovat lidovými vánočními texty a méně či více známými koledami, z nichž vytvořili scénickou montáž zobrazující nejen klasický příběh o narození Ježíška, ale i další biblické motivy a jiné události odkazující k současnosti i historii lidstva. To vše je doplněno živou hudbou, kapela je přítomna přímo na jevišti a koledy v jejím podání navozují tu pravou předvánoční atmosféru. V téměř třicítce různých postav se střídají oblíbení herci divadla, těšit se můžete na Petra Štěpána, Viktora Skálu, Michala Isteníka, Ladislava Koláře, Milana Němce, Janu Musilovou, Márii Lalkovou, Evu Ventrubovou a další. Vyrazte spolu s nimi „do Betléma“ a zahajte tak přípravu na letošní Vánoce!

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

RÁDIO
Petrov
103,4 FM

SNIP & CO
REKLAMNÍ SPOLEČNOST

deník

Reog
plakátovací plochy

DOKOŘÁN LISTOPAD 2011 Městské divadlo Brno

Ředitel:

Stanislav Moša

Lidická 16, 602 00 Brno

Tel.: +420 533 316 301

Tel./Fax: +420 533 316 410

www.mdb.cz

Šéfredaktor:

jeff Kratochvíl

Prozatímní tisková mluvčí:

Klára Latzková

Grafická úprava:

Petr Hloušek

Lidická 16, 602 00 Brno

Periodikum registrováno
pod číslem MK ČR E 12150

168. číslo

Vydalo MdB za finanční podpory

Ministerstva kultury ČR

Uzávěrka: 20. 10. 2011

Náklad 7 000 ks

Titulní strana:

Aleš Valášek: kostýmy
z muzikálu *Kvítek z horroru*

CONY
cz

Návrh kostýmu Chiffon pro muzikál *Kvítek z horroru* – Aleš Valášek, foto: jeff Kratochvíl

Ivana Skálová

*Kvítek
z horroru*

